

УДК 632.95 (477) : 33.012.33–047.44

© 2019 С. В. Станкевич

Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва

АНАЛІЗ РИНКУ ПЕСТИЦИДІВ УКРАЇНИ

Станкевич С. В. Аналіз ринку пестицидів України. Висвітлено сучасний стан ринку пестицидів України; обсяги та структуру імпорту та експорту засобів захисту рослин. Встановлено, що імпорт засобів захисту рослин до України у натуральних показниках (тоннах) за період з листопада 2017 року по жовтень 2018 року становить 96 932,7 т пестицидів на суму 25 254,5 млн грн (біля 1 млрд доларів США). Експорт засобів захисту рослин з України у натуральних показниках (тоннах) за період з листопада 2017 року по жовтень склав 1 042,3 т пестицидів на суму 530,4 млн грн (біля 20 млн доларів США). Тобто експорт пестицидів з України у грошовому вимірі менший за імпорт більш, ніж у 47 разів! Виявлено, що всього на ринку пестицидів України представлено 2220 найменувань препаратів котрі відносяться до груп інсекто-акарицидів, фунгіцидів, гербіцидів і десикантів та групи родентицидів. Із них до інсекто-акарицидів належить 413 найменувань препаратів, або 19 % з усього асортименту на ринку України. До фунгіцидів відноситься 738 препаратів, або 33 %. В той же час до гербіцидів належить 1060 найменувань, або 48 % всіх препаратів представлених у Переліку пестицидів дозволених до використання в Україні. Із 1052 гербіцидів 35 є чистими десикантами. До родентицидів належить 11 препаратів, або 0,5 %. За препаративною формою на ринку пестицидів ТОП-7 представляють: концентрат емульсії — 529, концентрат суспензії — 411, розчинний концентрат — 260, водорозчинні гранули — 220, текуча паста — 149, змочуваний порошок — 117, олійна дисперсія — 41, текучий концентрат суспензії — 34 найменувань. Інші препаративні форми представляють 439 пестицидів. Всього на ринку пестицидів України представлено 1309 найменувань препаратів дозволених до використання в Україні на кукурудзі, рівно 1000 найменувань пестицидів — на пшениці та інших зернових колосових культурах, 560 препаратів дозволено до використання на соняшнику, 760 — на сої та інших зернобобових культурах та 752 найменувань препаратів котрі відносяться до груп інсекто-акарицидів, фунгіцидів та гербіцидів і десикантів дозволених до використання в Україні на ріпаку. ....2 назв.

Ключові слова: ринок, пестициди, інсектициди, фунгіциди, гербіциди, десиканти, кукурудза, зернові колосові культури, зернобобові культури, соняшник, ріпак.

Станкевич С. В. Анализ рынка пестицидов Украины. Освещено современное состояние рынка пестицидов Украины; объемы и структура импорта и экспорта средств защиты растений; доли главных импортеров и экспортеров в общем объеме рынка. Отдельно проанализирован рынок средств защиты кукурузы, пшеницы, подсолнечника, сои и рапса как ТОП-5 сельскохозяйственных культур Украины. Установлено, что импорт средств защиты растений в Украине в натуральных показателях (тоннах) за период с ноября 2017 по октябрь 2018 составляет 96 932,7 т пестицидов на сумму 25 254 500 000 грн (около 1 млрд долларов США). Экспорт средств защиты растений из Украины в натуральных показателях (тоннах) за период с ноября 2017 по октябрь составил 1 042,3 т пестицидов на сумму 530 400 000 грн (около 20 млн долларов США). То есть экспорт пестицидов из Украины в денежном выражении меньше импорта более чем в 47 раз! Выведено, что всего на рынке пестицидов Украины представлено 2220 наименований препаратов которые относятся к группам инсекто-акарицидов, фунгицидов, гербицидов и десиканты и группы родентициды. Из них к инсекто-акарицидам принадлежит — 413 наименований препаратов, или 19 % от всего ассортимента на рынке Украины. К фунгицидам относится 738 препаратов, или 33 %. В то же время к гербицидам принадлежит 1060 наименований, или 48 % всех препаратов представленных в Списке пестицидов разрешенных к использованию в Украине. Из 1052 гербицидов 35 являются чистыми десикантами.

К родентицидам принадлежит 11 препаратов, или 0,5 %. По препаративной форме на рынке пестицидов ТОП-7 представляют: концентрат эмульсии — 529, концентрат суспензии — 411, растворимый концентрат — 260, водорастворимые гранулы — 220, текучая паста — 149, смачиваемый порошок — 117, масляная дисперсия — 41, текучий концентрат суспензии — 34 наименований. Другие препаративные формы представляют 439 пестицидов. Всего на рынке пестицидов Украины представлено 1309 наименований препаратов разрешенных к использованию в Украине на кукурузе, ровно 1000 наименований пестицидов — на пшенице и других зерновых колосовых культурах, 560 препаратов разрешено к использованию на подсолнечнике, 760 — на сое и других зернобобовых культурах и 752 наименования препаратов которые относятся к группам инсекто-акарицидов, фунгицидов, а так же гербицидов и десикантов разрешенных к использованию в Украине на рапсе. ....2 назв.

Ключевые слова: рынок, пестициды, инсектициды, фунгициды, гербициды, десиканты, кукуруза, зерновые колосовые культуры, зернобобовые культуры, подсолнечник, рапс.

Stankevich S. V. Analysis of pesticide market in Ukraine. The current state of the pesticide market of Ukraine, the volumes and structure of imports and exports of plant protection products, and the share of the main importers and exporters in the total market volume are highlighted. In addition the market of protection products for corn, wheat, sunflower, soybean and rapeseed as the TOP-5 agricultural crops of Ukraine is analysed. It is determined that the import of plant protection products to Ukraine for the period from November 2017 to October 2018 in physical indicators (tons) amounted to 96932,7 tons of pesticides for the sum of UAH 25254,5 million (about \$ 1 billion). The export of plant protection products from Ukraine for the period from November 2017 to October in physical indicators (tons) amounted to 1042,3 tons of pesticides for the sum of UAH 530,4 million (about \$ 20 million). So the export of pesticides from Ukraine in monetary terms is less than the import more than 47 times! It is revealed that in total 2220 denominations of preparations belonging to the groups of insectoacaricides, fungicides, herbicides and desiccants and to the group of rodenticides can be found at the pesticide market of Ukraine. Among them 413 denominations of products belong to the insecticacaricides, which makes up 19% of the entire range at the Ukrainian market. 738 preparations or 33% belong to the fungicides. At the same time 1060 denominations are herbicides, or 48% of all the pesticides presented in the List of pesticides authorized for use in Ukraine. Of the 1052 herbicides 35 are pure desiccants. 11 preparations or 0,5% belong to the rodenticides. According to the preparative form the TOP-7 preparations at the pesticide market are the following: emulsion concentrate — 529 items, concentrate of suspension — 411 items, soluble concentrate — 260 items, water-soluble granules — 220 items, fluid paste — 149 items, wettable powder — 117 items, oil dispersion — 41 items, and fluid suspension concentrate — 34 items. Other preparative forms are represented by 439 pesticides. In total 1309 denominations of preparations authorised for use in Ukraine on the corn crops are represented at the pesticide market; 1000 denominations of pesticides exactly are authorised for use on wheat and other spiked cereals; 560 preparations are authorised for use on the sunflower crops; 760 — on soybeans and other grain legumes and 752 denominations of preparations belonging to the groups of insecticacaricides, fungicides and herbicides and desiccants are authorised for use on the rape crop in Ukraine. ....2 Ref.

Key words: market, pesticides, insecticides, fungicides, herbicides, dessicants, corn, spiked cereals, grain legumes, sunflower, rape.

Світове сільське господарство щорічно зазнає значних втрат від шкідливих організмів. За даними ФАО вони досягають 35 % врожаю і більше. Науковими дослідженнями встановлено, що сільськогосподарським культурам та продукції рослинництва шкодять понад 400 видів шкідників, 200 збудників хвороб, 300 видів бур'янів та інших шкідливих організмів. В Україні втрати від них коливаються у межах 33–48 % потенційного врожаю. Питання продовольчої безпеки держави тісно пов'язані з використанням пестицидів (хімічних засобів захисту рослин). Із збільшенням потреби в них зростає їх асортимент. В останні роки відбулися в ньому принципові зміни. Поряд з цим виконуються наукові і виробничі дослідження щодо мінімізації негативного впливу пестицидів і агрохімікатів на довкілля. Правові відносини, пов'язані з державним випробуваннями та реєстрацією пестицидів і агрохімікатів з цих питань регулюються

Законом України «Про пестициди і агрохімікати». Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні, має динамічний процес і коливається у межах 2000–2500 препаратів. У переважній більшості це препарати іноземного виробництва, що вимагає від науковців і виробничників ретельного їх дослідження. Сучасні технології вирощування сільськогосподарських культур передбачають обов'язкове застосування пестицидів для знищення шкідливих організмів. У загальній системі захисту рослин за об'ємом використання вони займають домінуюче положення.

У міру своєї універсальності пестицидні речовини знищують не тільки шкідливі, а й корисні організми, що негативно впливає на формування агроценозів сільськогосподарських культур. На підставі цього на перспективу зусилля науковців і виробничників мають бути направлені на вдосконалення їхніх фізико-хімічних, санітарно-гігієнічних властивостей та способів застосування з метою обмеження негативного впливу на довкілля. Одним із важливих питань при застосуванні пестицидів є також розробка нових і вдосконалення існуючих методик аналізу сільськогосподарської продукції, ґрунту, води, атмосферного повітря щодо визначення в них залишкових кількостей пестицидних речовин та їх метаболітів. Загальновизнаним є положення, що використання пестицидів і агрохімікатів — це важлива справа, яка потребує глибоких агрономічних знань, виробничого досвіду, дисципліни і високої організації праці [1].

Матеріали та методика досліджень. Дослідження аналізу сучасного ринку пестицидів України виконано, використовуючи дані консалтингових агенств, за період листопад 2017 р. — жовтень 2018 р. Також було детально проаналізовано національний Перелік пестицидів та агрохімікатів, дозволених до використання в Україні у 2018 р. [2]. В ході дослідження використано стандартні в економіці та статистиці методи досліджень.

Результати дослідження. Сьогодні Україна не зважаючи на те, що виробляє доволі великі об'єми засобів захисту рослин є в більшості імпортозалежною країною і більшість препаратів закуповується за кордоном. Хоча зважаючи на статус аграрної держави слід більше уваги приділяти забезпеченню сільгоспвиробника вітчизняними пестицидами, що дозволить створити як нові робочі місця, так і поступово виходити на зовнішній ринок.

Аналізуючи імпорт засобів захисту рослин до України у натуральних показниках (тонах) за період з листопада 2017 року по жовтень 2018 року встановлено, що загалом до України імпортовано 96 932,7 т пестицидів на суму 25 254,5 млн грн (близько 1 млрд доларів США).

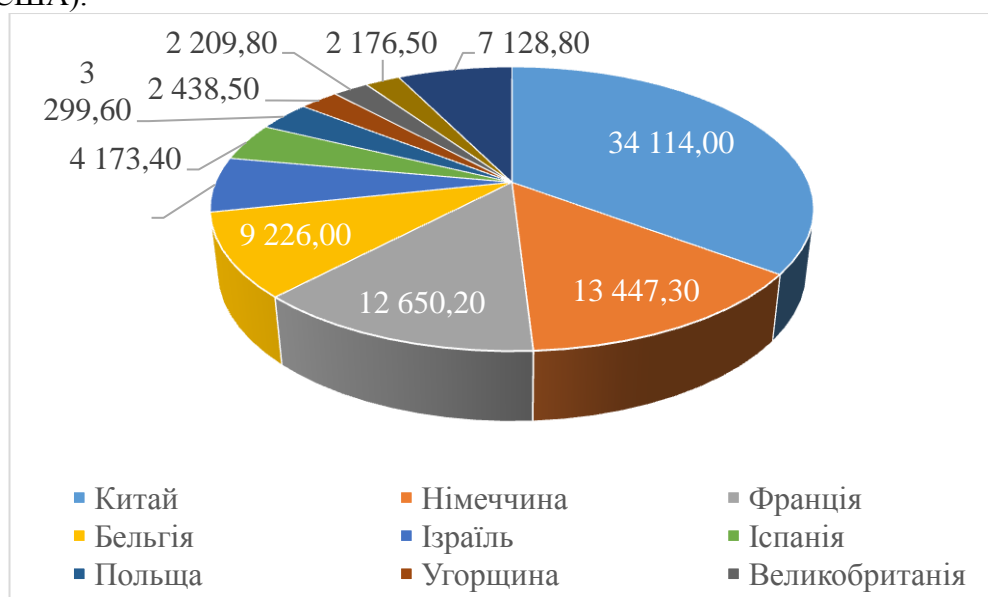
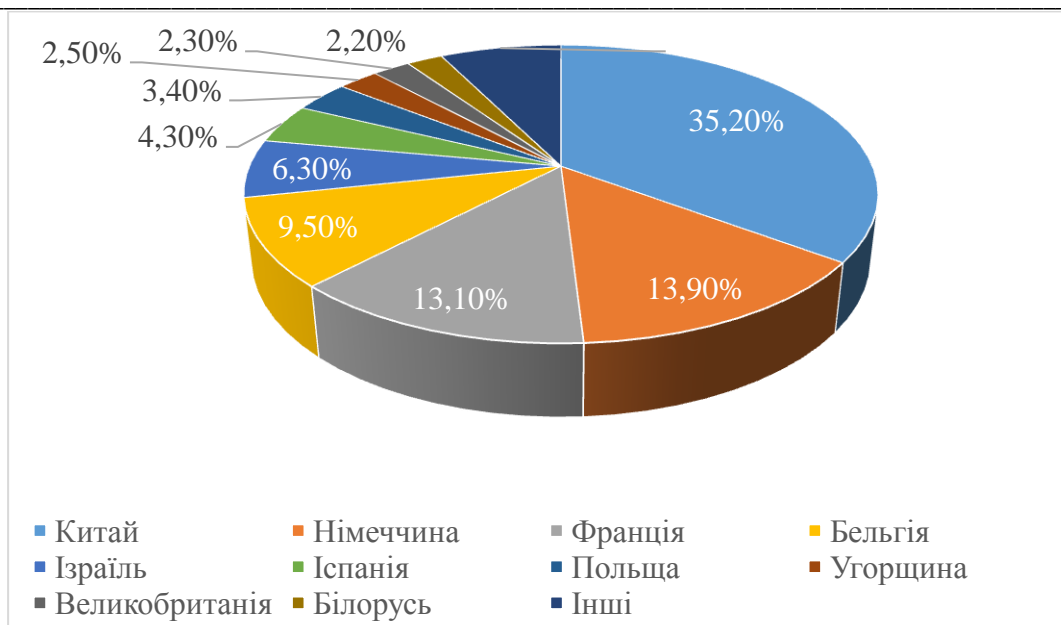

Рис. 1 Імпорт засобів захисту рослин до України за період 2 міс. 2017 – 10 міс. 2018 років, т

Рис. 2 Імпорт засобів захисту рослин до України за період 2 міс. 2017 – 10 міс. 2018 років, %

Найбільші обсяги імпорту засобів захисту рослин надходять з Китаю — 35,2 % (34,1 тис. т). Китайські хімічні компанії стали глобальними лідерами з виробництва засобів захисту рослин. У 2017 р. китайська державна хімічна компанія ChemChina купила швейцарську компанію Syngenta, яка в 2016 р. займала частку в 20 % на світовому ринку засобів захисту рослин. Об'єднання ChemChina і Syngenta призвело до створення корпорації з капіталізацією понад \$ 100 млрд і найбільшим в світі бізнесом в сфері сільськогосподарських хімікатів. Це стало підтвердженням глобального лідерства Китаю на даному ринку. Крім того, Китай стимулює експорт засобів захисту рослин за рахунок податкових пільг (рис. 1, 2). Другим, третім і четвертим за значимістю імпортерами засобів захисту рослин в Україну є Німеччина (14 % або 13,4 тис. т), Франція (13 % або 12,7 тис. т) і Бельгія (10 % або 9,2 тис. т). П'яту позицію займає Ізраїль (9,5 % або 9,2 тис. т). Шосте місце за Іспанією (6,3 % або 6,1 тис. т). На сьомому місці Польща (4,3 % або 4,2 тис. т). Восьме місце займає Угорщина (3,4 % або 3,3 тис. т). Дев'ята позиція у Великобританії (2,5 % або 2,4 тис. т). Першу десятку замкнула Білорусь (2,2 % або близько 2,2 тис. т). На всі інші країни припадає 7,4 % або 7 128,8 тис. т засобів захисту рослин (рис. 1, 2).

Слід відмітити, що частка Індії, яка також входить в число світових лідерів із виробництва пестицидів, поки невелика – близько 1 % або 950 т. Індійські засоби захисту рослин, які за якістю не поступаються продукції європейських і китайських виробників, в майбутньому очікує збільшення обсягів імпорту до України.

Аналізуючи експорт засобів захисту рослин з України у натуральних показниках (тоннах) за період з листопада 2017 року по жовтень 2018 року встановлено, що загалом Україною експортовано 1 042,3 т пестицидів на суму 530,4 млн грн (біля 20 млн доларів США). Тобто експорт пестицидів з України у грошовому вимірі менший за імпорт більш, ніж у 47 разів!

З даних рис. 3 та 4 видно, що найбільше засобів захисту рослин за період з листопада 2017 року по жовтень 2018 року Україною було експортовано до Росії — 351,3 т, або 34,1 % від загального експорту та до Молдови — 251,6 т, або 24,0 %. Найбільшим одержувачем засобів захисту рослин в Росії є компанія ТОВ «Альфахімгруп, а в Молдові — ICS OBEREGAGRO SRL. Всього Україна експортує засоби захисту рослин до 31 країну. До Грузії експортовано — 87,0 т, або 8,4 %, до Франції — 77,3 т, або 7,4 %, до

Узбекистану та Італії — по 56,1 т, або по 5,3 %, до Угорщини — 52,6 т, або 5,0 %, до Данії 29,3 т, або 2,8 %, до Німеччини — 28,0 т, або 2,7 %, до Великобританії — 14, т, або 1,4 %, до Казахстану — 9,1 т, або 0,9 %, до Білорусі — 8,0 т, або 0,8 %, до інших 19 країн — 21,3 т, або 1,9 %. Загалом Україною експортовано 1 042,3 т пестицидів.

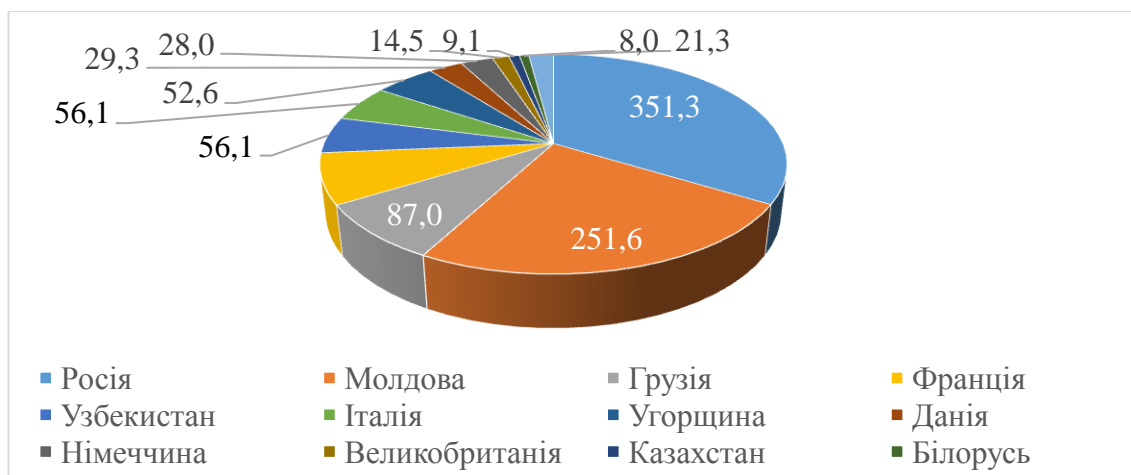

Рис. 3 Експорт засобів захисту рослин з України за період 2 міс. 2017 — 10 міс. 2018 років, т

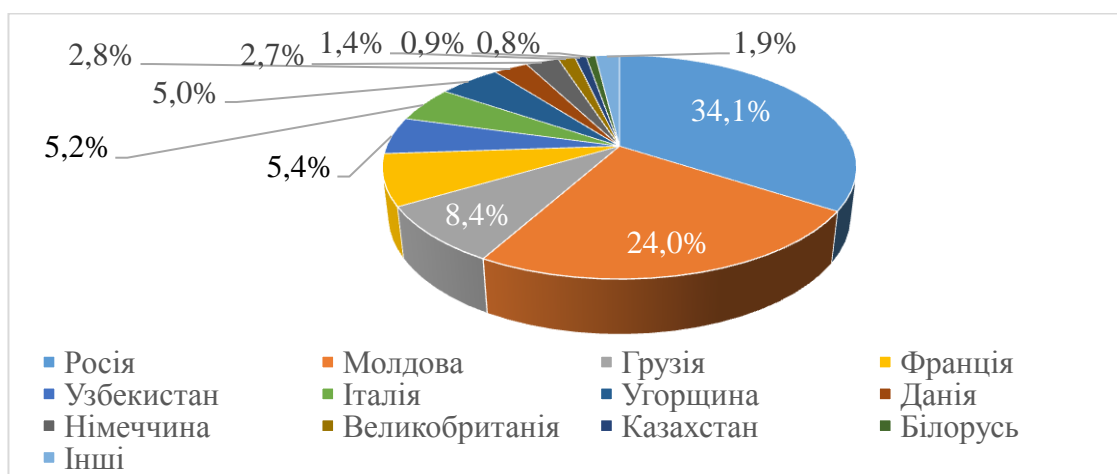

Рис. 4 Експорт засобів захисту рослин з України за період 2 міс. 2017 — 10 міс. 2018 років, %

Всього на ринку пестицидів України представлено 2220 найменувань препаратів котрі відносяться до груп інсекто-акарицидів, фунгіцидів, гербіцидів і десикантів та групи родентицидів (рис. 5).

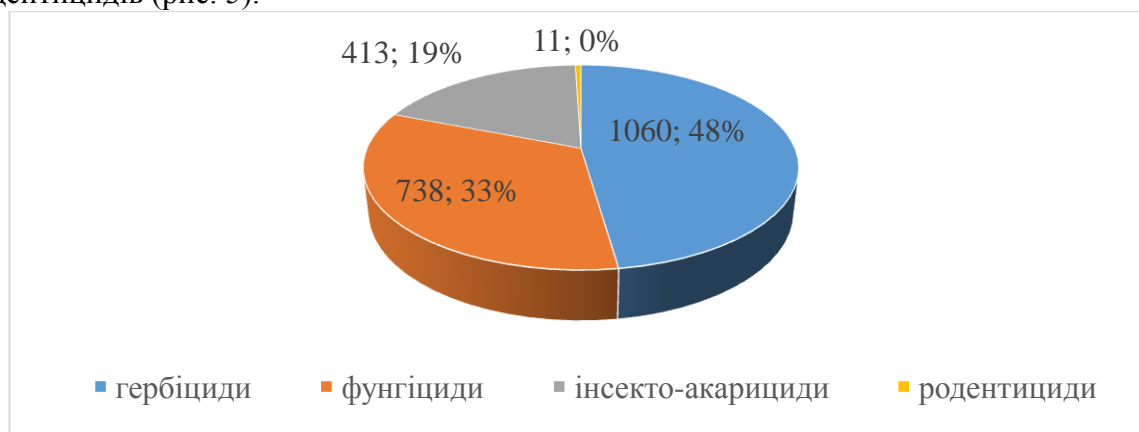

Рис. 5 Пестициди за об'єктом застосування

Із них до інсекто-акарицидів належить 413 найменувань препаратів, або 19 % з усього асортименту на ринку України. До фунгіцидів відноситься 738 препаратів, або 33 %. В той же час до гербіцидів належить 1060 найменувань, або 48 % всіх препаратів представлених у Переліку пестицидів дозволених до використання в Україні. Із 1052 гербіцидів 35 є чистими десикантами. До родентицидів належить 11 препаратів, або 0,5 %. Також слід відзначити повну відсутність на ринку ЗЗР ліматицидів (пестициди проти слимаків) та нематоцидів (пестициди від нематод), хоча шкода від них щороку набуває все більшого значення як у відкритому так і в закритому ґрунті (особливо в закритому). В той же час у сусідніх Білорусі та РФ дані препарати зареєстровані та успішно застосовуються. Це є один з неосвоєних кластерів на ринку ЗЗР, що може бути дуже перспективним!

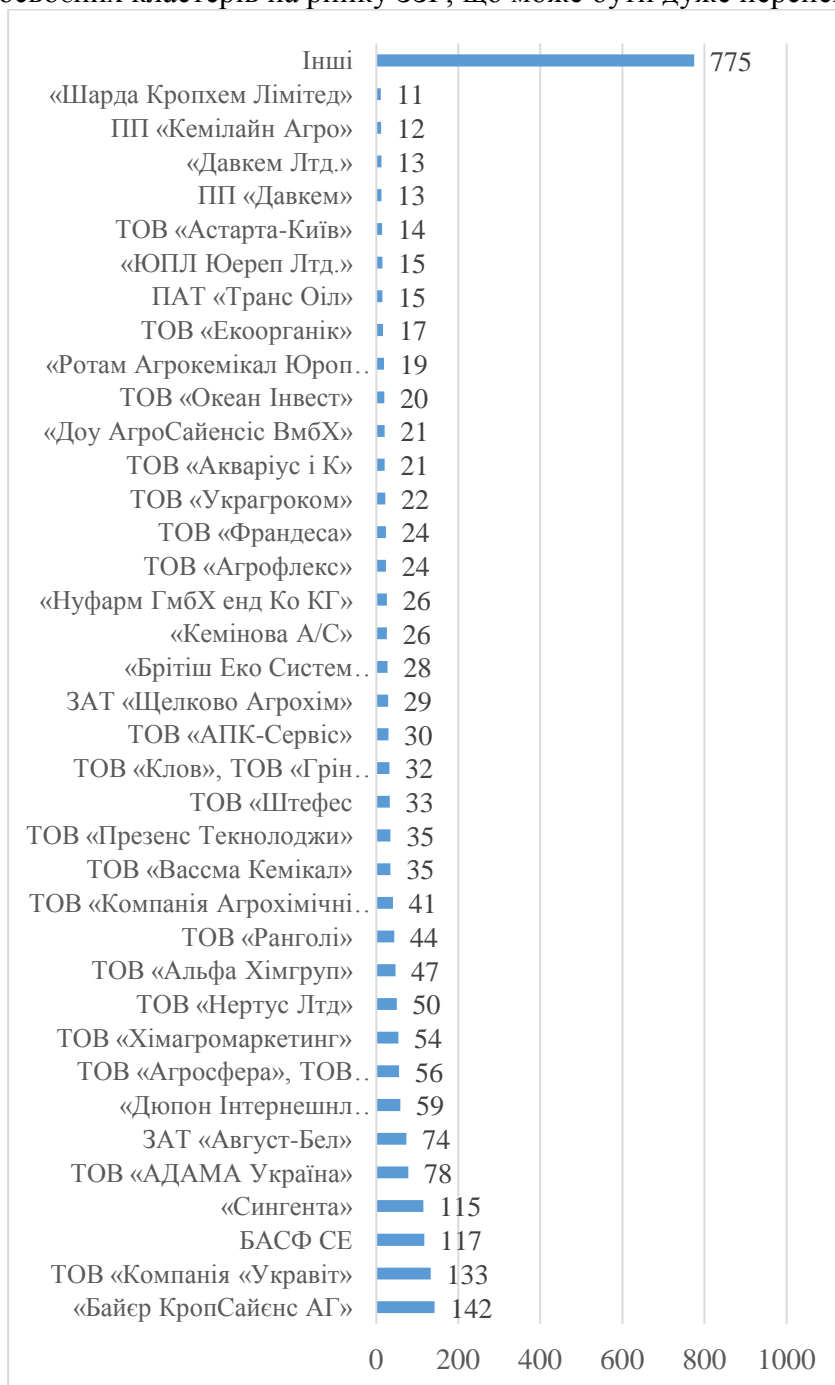

Рис. 6 Пестициди за виробником

Із аналізу ринку пестицидів України можемо виділити ТОП-заявників за кількістю препаратів, котрі представлені на ринку: «Байер КропСайенс АГ» — 142, ТОВ «Компанія «Укравіт» — 133, БАСФ СЕ — 117, «Сингента» — 115, ТОВ «АДАМА Україна» — 78, ЗАТ «Август-Бел» — 74, «Дюпон Інтернешнл Оперейшнз Сарл.» — 59, ТОВ «Агросфера», ТОВ «Агросфера Лтд» — 56, ТОВ «Хімагромаркетинг» — 54, ТОВ «Нертус Лтд» — 50, ТОВ «Альфа Хімгруп» — 47, ТОВ «Ранголі» — 44, ТОВ «Компанія Агрохімічні технології» — 41, ТОВ «Вассма Кемікал» — 35, ТОВ «Презенс Текнолоджи» — 35, ТОВ «Штефес» — 33, ТОВ «Клов» — 32, ТОВ «АПК-Сервіс» — 30, ЗАТ «Щелково Агрохім» — 29, «Брітіш Еко Систем Текнолоджи» — 28, «Кемінова А/С» — 26, «Нуфарм ГмбХ енд Ко КГ» — 26, ТОВ «Агрофлекс» — 24, ТОВ «Франдеса» — 24, ТОВ «Украгроком» — 22, ТОВ «Акваріус і К» — 21, «Доу АгроСайенсіс ВмбХ» — 21, ТОВ «Океан Інвест» — 20, «Ротам Агрокемікал Юроп Лтд.» — 19, ТОВ «Екоорганік» — 17, ПАТ «Транс Оіл» — 15, «ЮПЛ Юереп Лтд.» — 15, ТОВ «Астарта-Київ» — 14, ПП «Давкем» — 13, «Давкем Лтд.» — 13, ПП «Кемілайн Агро» — 12, «Шарда Кропхем Лімітед» — 11. Інші виробники представляють на ринку від 1 до 7 препаратів і на них всіх припадає 775 найменувань пестицидів (рис. 6).

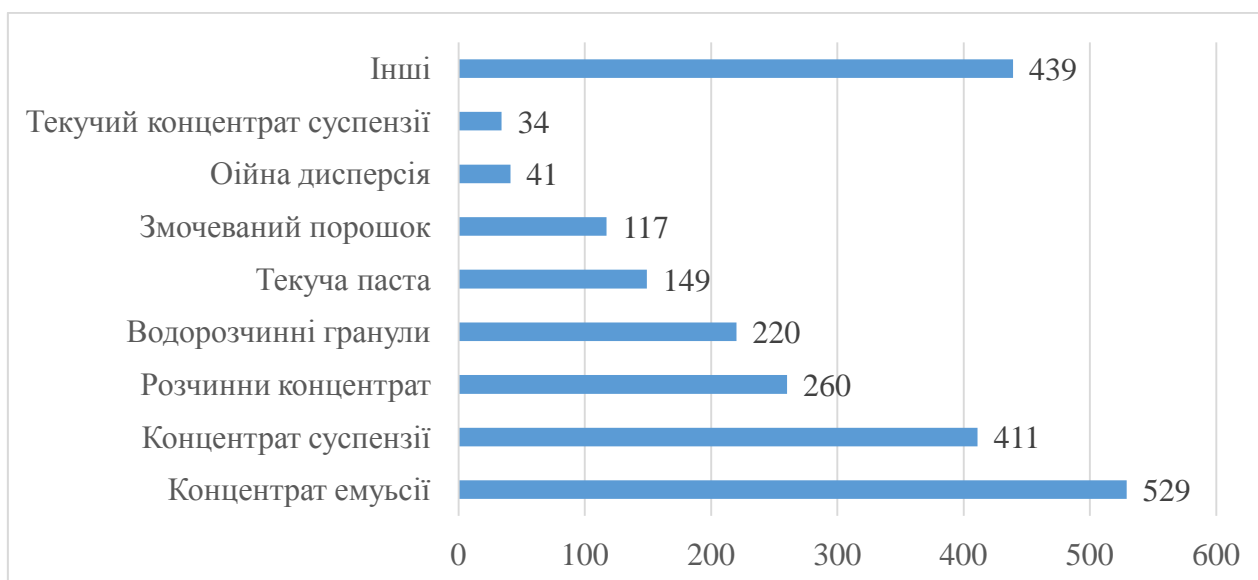

Рис. 7 Пестициди за препаративними формами

За препаративною формою на ринку пестицидів ТОП-7 представляють: концентрат емульсії — 529, концентрат суспензії — 411, розчинний концентрат — 260, водорозчинні гранули — 220, текуча паста — 149, змочуваний порошок — 117, олійна дисперсія — 41, текучий концентрат суспензії — 34 найменувань. Інші препаративні форми представляють 439 пестицидів (рис. 7).

Із аналізу ринку гербіцидів України можемо виділити ТОП-заявників за кількістю препаратів, котрі представлені на ринку: ТОВ «Компанія "Укравіт"» — 66, БАСФ — 53, «Байер КропСаенс АГ» — 42, ЗАТ «Август-Бел» — 38, «Дюпон Інтернешнл Оперейшнз Сарл.» — 37, ТОВ «АДАМА Україна» — 36, ТОВ «Клов» — 35, ТОВ «Агросфера-Трейд» — 33, «Сингента» — 32, ТОВ «Альфа Хімгруп» — 30, ТОВ «Компанія Агрохімічні Технології» — 27, ТОВ «Ранголі» — 27, ТОВ «Доу АгроСайенсіс ВмбХ» — 26, Нертус Лтд.» — 26, ТОВ «Хімагромаркетинг» — 26, ТОВ «Штефес» — 24, ТОВ «АПК-Сервіс» — 22, ТОВ «Вассма Кемікал» — 21, «Нуфарм ГмбХ енд Ко КГ» — 20, ЗАТ «Щелково Агрохім» — 18, ТОВ «Агрофлекс» — 18, ТОВ «Презенс Текнолоджи» — 17, «Брітіш Еко Систем Текнолоджи» — 16, ТОВ «Монсанто Україна» — 15, «Ротам Агрокемікал Юроп Лтд.» — 14, ТОВ «Украгроком» — 14, ТОВ «Франдеса» — 14, «Аріста Лайф Сайенс

С.А.С.» — 12, ТОВ «Астарта-Київ» — 12, ТОВ «Акваріус і К» — 11, ПАТ «Транс Оіл» — 11, ТОВ «Океан Інвест» — 11, «Шарда Кропхем Лімітед» 10, ТОВ «Екоорганік» — 9, «Кемінова А/С» — 9, ТОВ «Рутон» — 8, «ЮПЛ Юереп Лтд.» — 7, ТОВ «Агроконсалт Україна» — 7, ТОВ «Агро-Лік» — 7, ТОВ «Нопосон-Агро» — 7, ТОВ «ТерраВіта Україна» — 7, «Давкем Лтд.» — 7, «ДВА Агро ГмбХ» — 7, ПП «Давкем» — 6, ТОВ «ВП "Агро-Союз"» — 6, «АйЕсКей Біосайнсез Європа Ес. Ей.» — 6, «Спарта Рісерч Лтд.» — 6, ТОВ «Агро Дельта Груп» — 5, ТОВ «Даймондбізнесгруп» — 5, ТОВ «Іпрохім-Союз» — 5, ТОВ «Рекорд-агро» — 5, «Шаньдун Вейфан Рейнбоу Кемікал Ко. Лтд.» — 5. Інші виробники представляють на ринку від 1 до 4 гербіцидів і на них всіх припадає 127 найменувань препаратів (рис. 8).

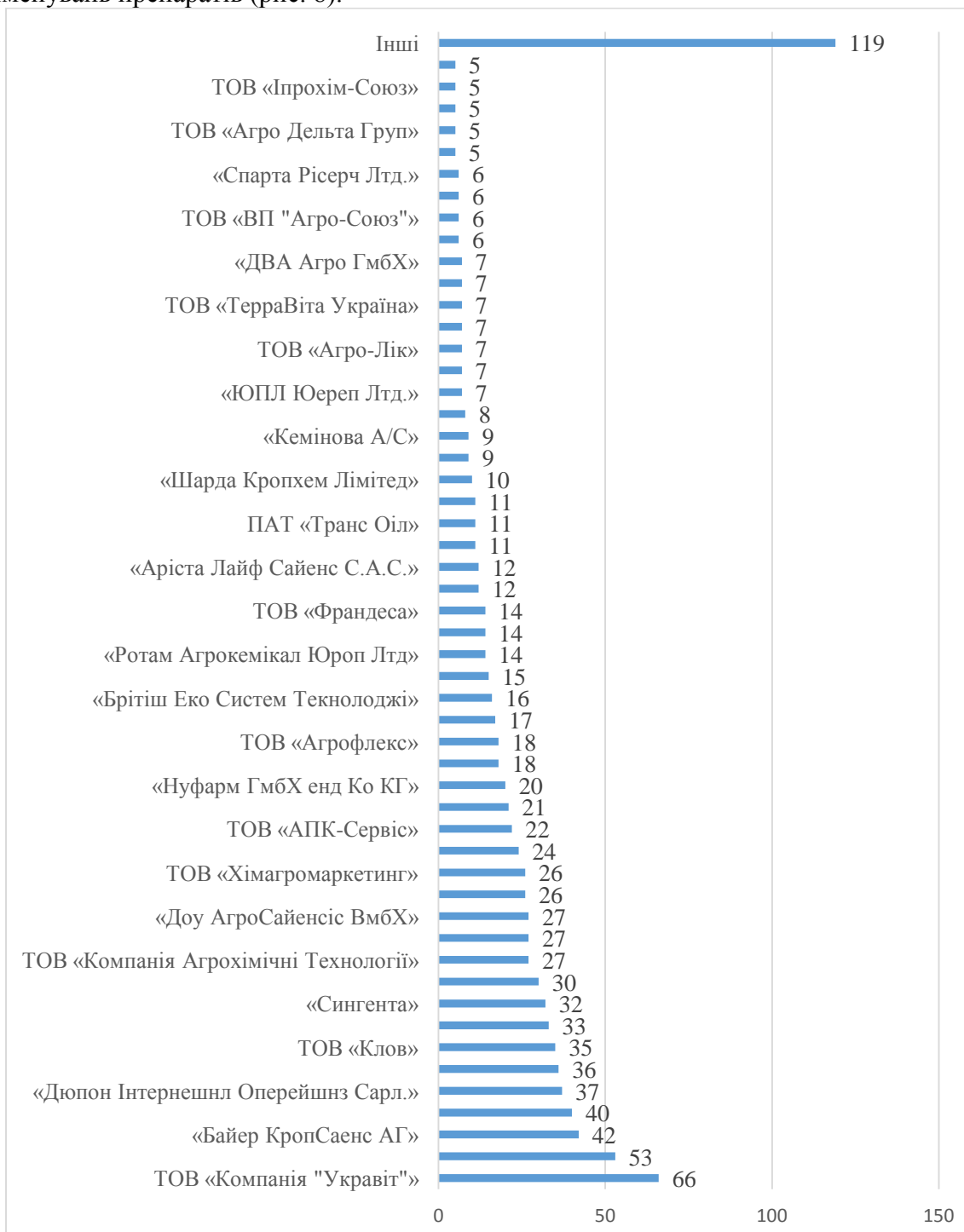

Рис. 8 Гербіциди за заявниками

За препаративною формою на ринку гербіцидів ТОП-4 представляють: концентрат емульсії — 270, розчинний концентрат — 225, водорозчинні гранули — 214, концентрат суспензії — 150, найменувань. Інші препаративні форми представляють 201 гербіцид (рис. 9).

Аналізуючи ринок гербіцидів можна виділити ТОП-10 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: нікосульфурон (61 препарат, або 6 %), хізалофоп-П-етил (33 препарата, або 3 %), фенмедифам (36 препаратів, або 3 %), ацетохлор (33 препарата, або 3 %), гліфосат та його солі (96 препаратів, або 9 %), дисмедифам (33 препарата, або 3 %), дикамба та її солі (59 препаратів, або 6 %), дикват (35 препаратів, або 3 %), етофумезат (37 препаратів, або 3 %), трибенурон-метил (56 препаратів, або 5 %). Гербіциди на основі інших 84 діючих речовин займають 581 препарат, або 55 % проте на основі кожної з них виробляють не більше 3—4 препаратів (рис. 10).

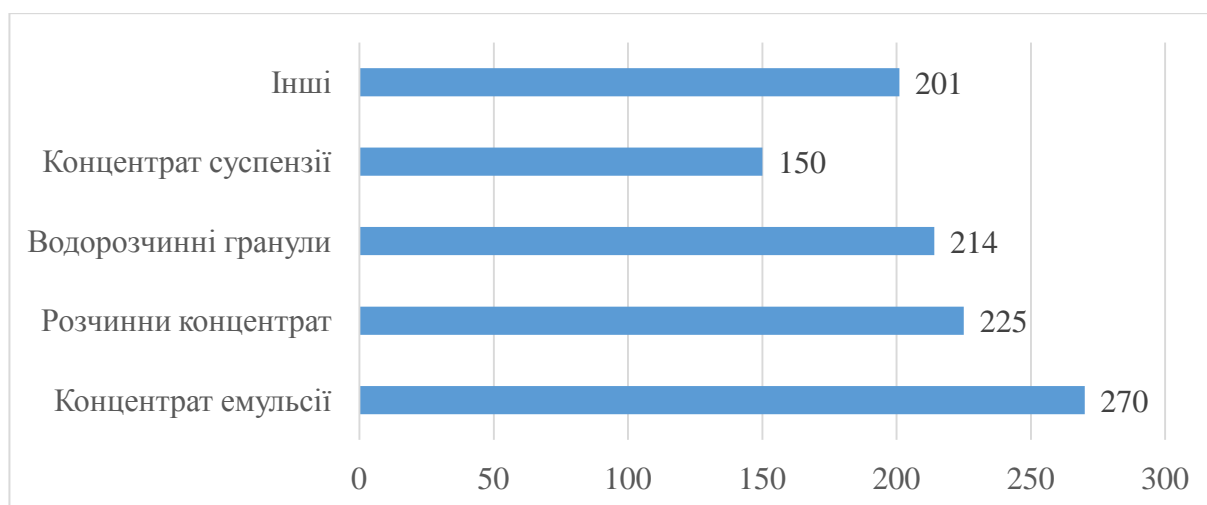

Рис. 9 Гербіциди за препаративними формами

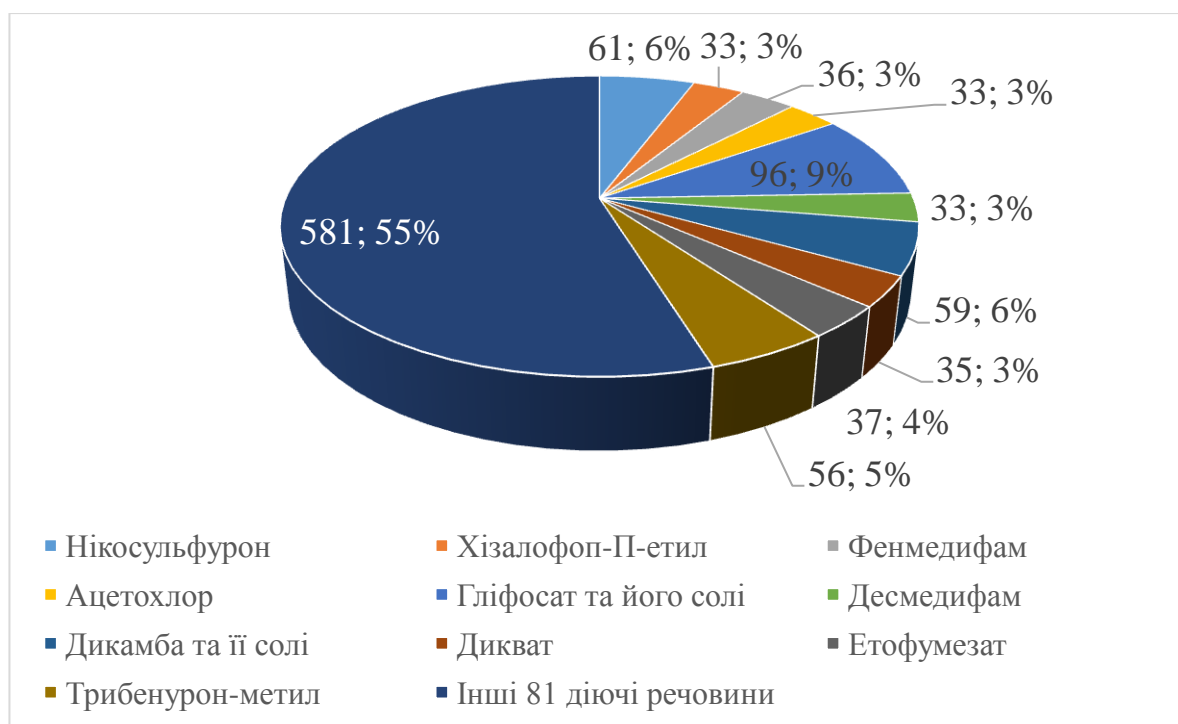

Рис. 10 Гербіциди за діючими речовинами

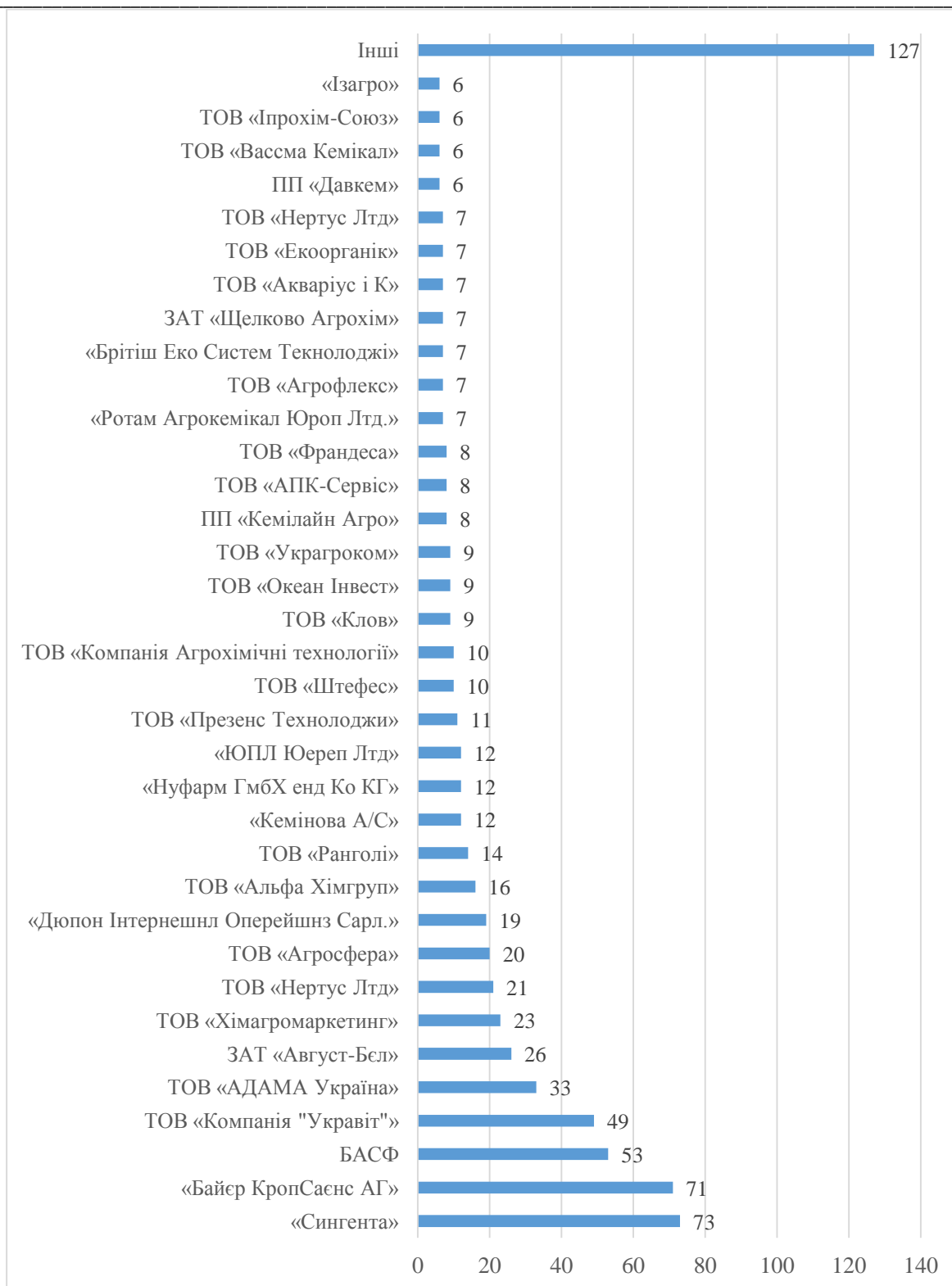

Рис. 11 Фунгіциди за заявниками

Із аналізу ринку фунгіцидів України можемо виділити ТОП-заявників за кількістю препаратів, котрі представлені на ринку: «Сингента» — 73, «Байер КропСаєнс АГ» — 71, БАСФ — 53, ТОВ «Компанія "Укравіт"» — 49, ТОВ «АДАМА Україна» — 33, ЗАТ «Август-Бел» — 26, ТОВ «Хімагромаркетинг» — 23, ТОВ «Нертус Лтд» — 21, ТОВ «Агросфера» — 20, «Дюпон Інтернешнл Оперейшнз Сарл.» — 19, ТОВ «Альфа Хімгруп»

— 16, ТОВ «Ранголі» — 14, «Кемінова А/С» — 12, «Нуфарм ГмбХ енд Ко КГ» — 12, «ЮПЛ Юереп Лтд» — 12, ТОВ «Презенс Технолоджи» — 11, ТОВ «Штефес» — 10, ТОВ «Компанія Агрохімічні технології» — 10, ТОВ «Клов» — 9, ТОВ «Океан Інвест» — 9, ТОВ «Украгроком» — 9, ПП «Кемілайн Агро» — 8, ТОВ «АПК-Сервіс» — 8, ТОВ «Франдеса» — 8, «Ротам Агрокемікал Юроп Лтд.» — 7, ТОВ «Агрофлекс» — 7, «Брітіш Еко Систем Текнолоджи» — 7, ТОВ «Нертус Лтд» — 7, ЗАТ «Щелково Агрохім» — 7, ТОВ «Акваріус і К» — 7, ТОВ «Екоорганік» — 7, ТОВ «Вассма Кемікал» — 6, ПП «Давкем» — 6, ТОВ «Іпрохім-Союз» — 6, «Ізагро» — 6. Інші виробники представляють на ринку від 1 до 5 фунгіцидів і на них всіх припадає 127 найменувань препаратів (рис. 11).

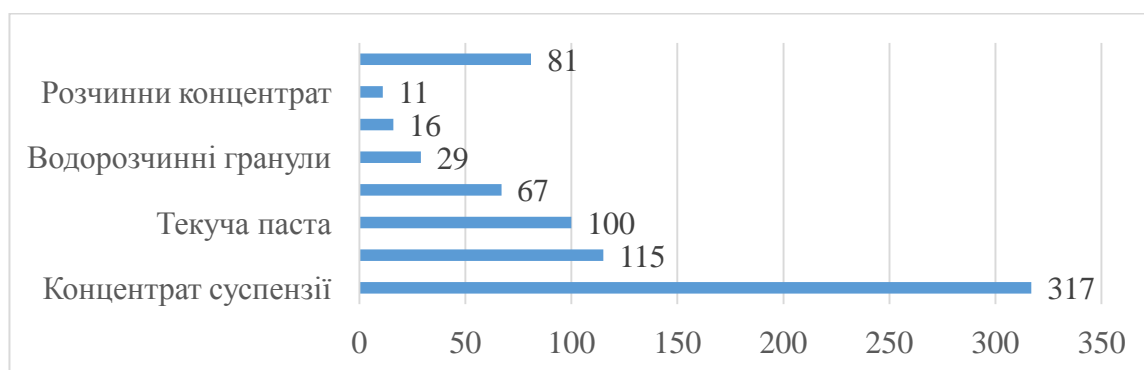

Рис. 12 Фунгіди за препаративними формами

За препаративною формою на ринку фунгіцидів ТОП-7 представляють: концентрат суспензії — 317, концентрат емульсії — 115, текуча паста — 100, змочуваний порошок — 67, водорозчинні гранули — 29, текучий концентрат суспензії — 16, розчинний концентрат — 11 найменувань. Інші препаративні форми представляють 81 фунгіцид (рис. 12).

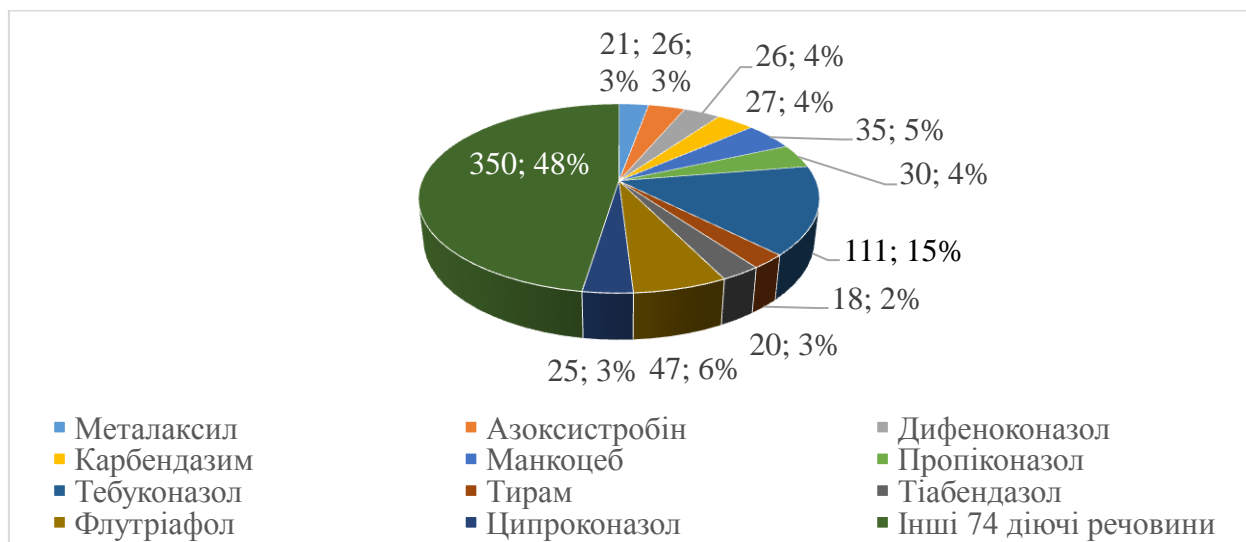

Рис. 13 Фунгіциди за діючими речовинами

Аналізуючи ринок фунгіцидів можна виділити ТОП-11 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб рослин: металаксил (21 препарат, або 3%), азоксистробін (26 препаратів, або 4%), дифеноконазол (26 препаратів, або 4%), карбендазим (27 препаратів, або 4%), манкоцеб (35 препаратів, або 5%), пропіконазол (30 препаратів, або 4%), тебуконазол (111 препаратів, або 15%), тирам (18

препаратів, або 2 %), тіабендазол (20 препаратів, або 3 %), флутріяфол (47 препаратів, або 6 %), ципроконазол (25 препаратів, або 3 %). Фунгіциди на основі інших 76 діючих речовин займають 350 препаратів, або 48 % проте на основі кожної з них виробляють не більше 5–6 препаратів (рис. 13).

Із аналізу ринку інсекто-акарицидів України можемо виділити ТОП-заявників за кількістю препаратів, котрі представлені на ринку: «Байер КропСаенс АГ» — 44, ТОВ «Компанія "Укравіт"» — 38, «Сингента» — 27, ЗАТ «Август-Бел» — 12, ТОВ «Хімагромаркетинг» — 12, ТОВ «Агросфера-Трейд» — 11, ТОВ «АДАМА Україна» — 11, ТОВ «Компанія Агрохімічні технології» — 11, ТОВ «Нертус Лтд» — 11, ТОВ «Вассма Кемікал» — 10, ТОВ «Презенс Технолоджи» — 10, ТОВ «Альфа Хімгруп» — 9, БАСФ — 9, ТОВ «Ранголі» — 8, «Кемінова А/С» — 8, ЗАТ «Щелково Агрохім» — 6, ТОВ «Клов» — 6, ТОВ «Рекорд Агро» — 6, ТОВ «Украгроком» — 6, ФМС Кемікал Інтернешнл АГ — 6, ПАТ «Транс Оіл» — 5, ТОВ «Акваріус і К» — 5, ТОВ «АПК-Сервіс» — 5, ТОВ «Океан Інвест» — 5, «Дюпон Інтернешнл Оперейшнз Сарл.» — 5, «Брітіш Еко Систем Текнолоджи» — 4, ПП «Кемілайн Агро» — 4, ТОВ «Нопосон Агро» — 4, ТОВ «Франдеса» — 4, ТОВ «Штефес» — 4, «Доу АгроСайенсіс ВмбХ» — 4, «Нуфарм ГмбХ енд Ко. КГ» — 4, «Сумі Агро Юроп Лімітед» — 4 найменувань. Інші виробники представляють на ринку від 1 до 3 інсекто-акарицидів і на них всіх припадає 95 найменувань препаратів (рис. 14).

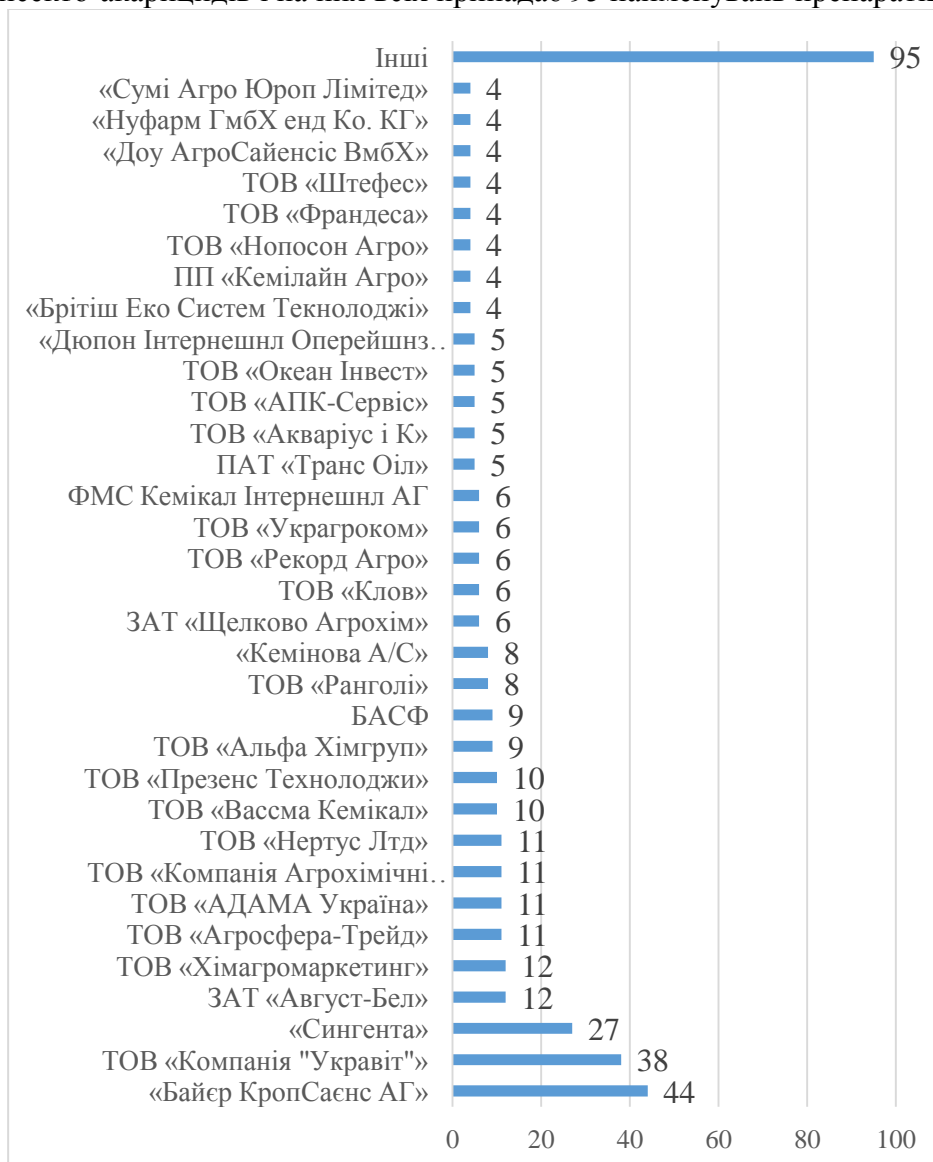

Рис. 14 Інсекто-акарициди за заявниками

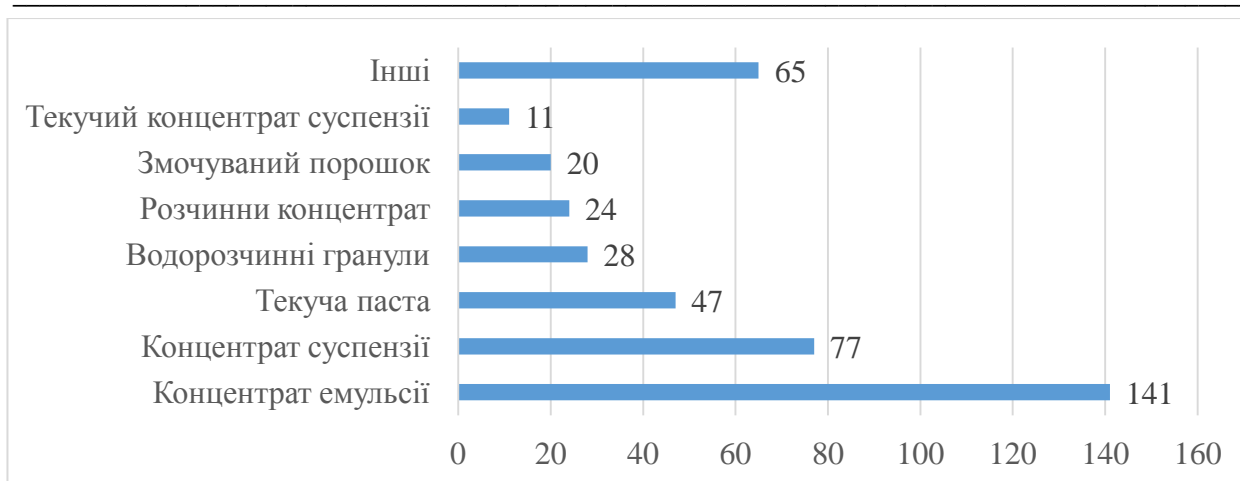

Рис. 15 Інсекто-акарициди за препаративними формами

За препаративною формою на ринку інсекто-акарицидів ТОП-7 представляють: концентрат емульсії — 141, концентрат суспензії — 77, текуча паста — 47, водорозчинні гранули — 28, розчинний концентрат — 24, змочуваний порошок — 20, текучий концентрат суспензії — 11 найменувань. Інші препаративні форми представляють 65 інсекто-акарицидів (рис. 15).

Аналізуючи ринок інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-10 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби зі шкідниками культурних рослин: альфа-циперметрин (25 препаратів, або 6%), ацетаміприд (13 препаратів, або 3%), диметоат (23 препарата, або 5%), імідаклоприд (98 препаратів, або 24%), клотіанідин (13 препаратів, або 3%), лямбда-цигалотрин (34 препарата, або 8%), тіаметоксам (23 препаратів, або 6%), фосфід алюмінію (19 препаратів, або 5%), хлорпірифос (36 препаратів, або 9%), циперметрин (29 препаратів, або 7%). Інсекто-акарициди на основі інших 43 діючих речовин займають 100 препаратів, або 24% проте на основі кожної з них виробляють не більше 4–5 препаратів (рис. 16).

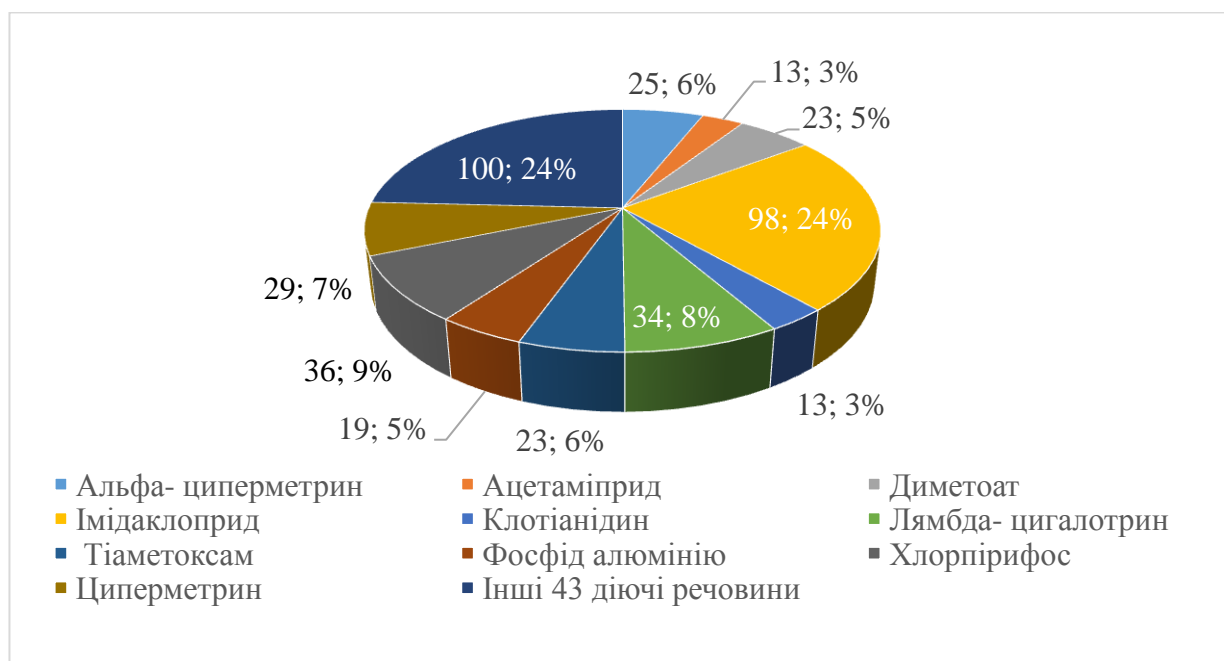

Рис. 16 Інсекто-акарициди за діючими речовинами

Всього на ринку пестицидів України представлено 1309 найменувань препаратів котрі відносяться до груп інсекто-акарицидів, фунгіцидів та гербіцидів і десикантів та дозволених до використання в Україні на кукурудзі (рис. 17).

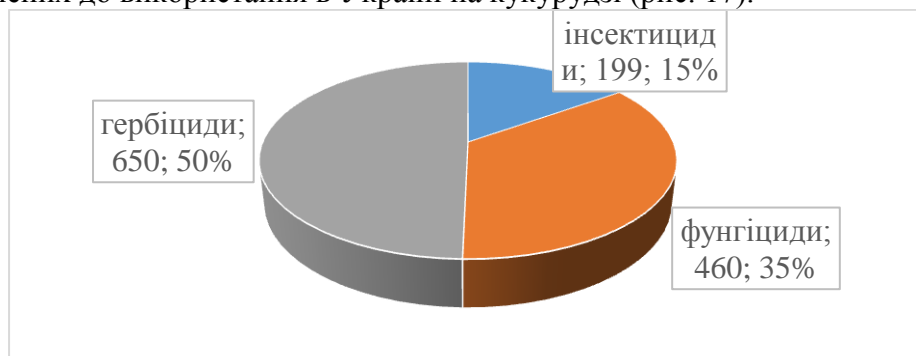

Рис. 17 Пестициди на кукурудзі за об'єктом застосування

Із них до інсекто-акарицидів належить — 199 найменувань препаратів, або 15 % з усього асортименту на ринку пестицидів для кукурудзи в Україні. До фунгіцидів відноситься 460 препаратів, або 35 %. В той же час до гербіцидів належить 650 найменувань, або 50 % всіх препаратів представлених у Переліку пестицидів дозволених до використання в Україні на кукурудзі (рис. 17).

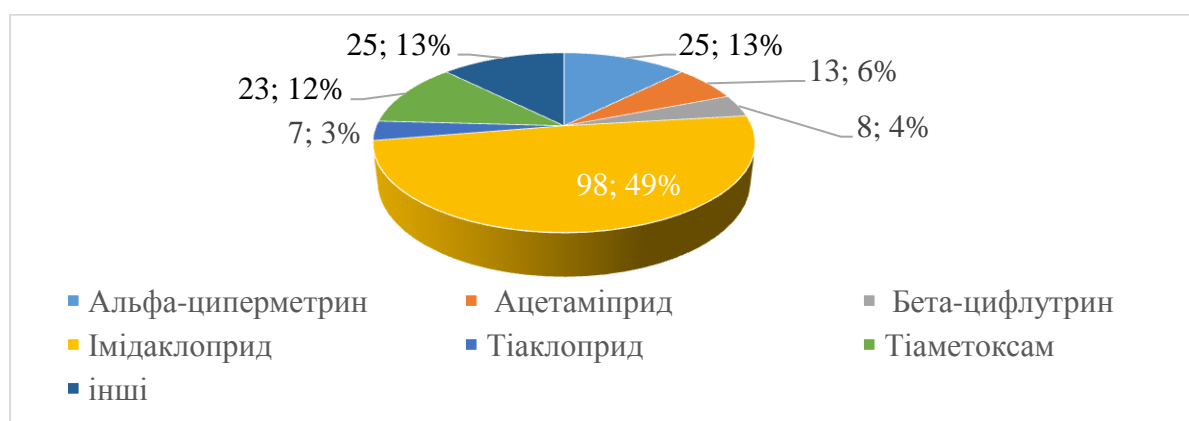

Рис. 18 Інсекто-акарициди на кукурудзі за діючими речовинами

Аналізуючи ринок інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-6 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби зі шкідниками кукурудзи: альфа-циперметрин (25 препаратів, або 13%), ацетаміприд (13 препаратів, або 6%), бета-цифлутрин (8 препарата, або 4%), імідаклоприд (98 препаратів, або 49%), тіаклоприд (7 препаратів, або 3%), тіаметоксам (23 препарата, або 12%). Інсекто-акарициди на основі інших діючих речовин займають 25 препаратів, або 13 % проте на основі кожної з них виробляють не більше 1–3 препаратів (рис. 18).

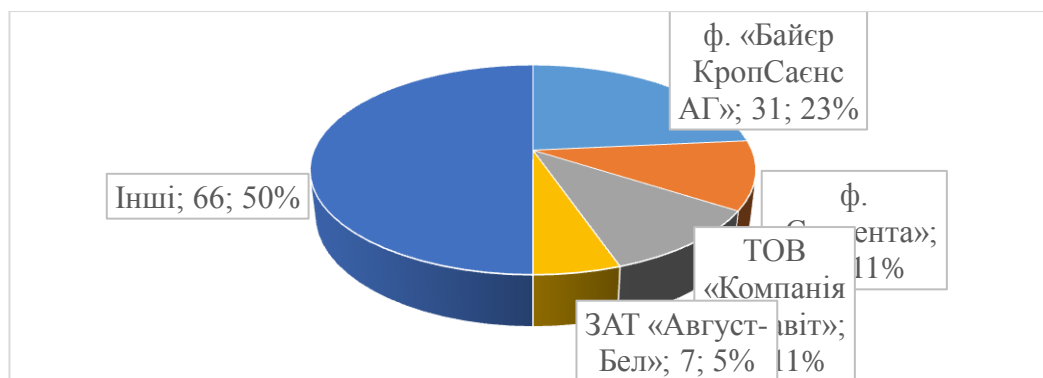

Рис. 19 Інсекто-акарициди на кукурудзі за виробником

Серед заявників інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-4 фірми на основі яких заявляють препарати для боротьби зі шкідниками кукурудзи: «Байер КропСаєнс АГ» (31 препарат, або 23 %), «Сінгента» (14 препаратів, або 11 %), ТОВ «Компанія «Укравіт» (14 препаратів, або 11 %), ЗАТ «Август-Бел» (7 препаратів, або 5 %). Інші виробники заявляють 66 препаратів, або 50 % від усіх (рис. 19).

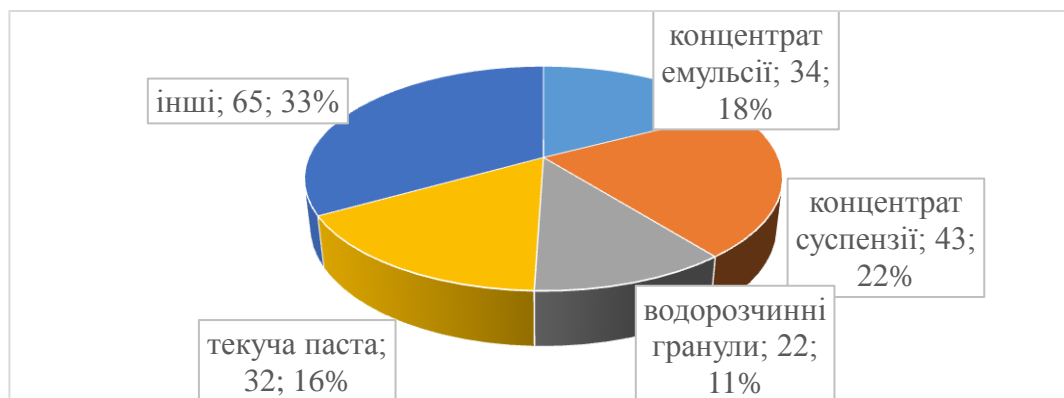

Рис. 20 Інсекто-акарициди на кукурудзі за препаративними формами

Серед препаративних форм інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-4 у формі яких заявляють препарати для боротьби зі шкідниками кукурудзи: концентрат емульсії (34 препарат, або 18 %), концентрат суспензії (43 препарата, або 22 %), водорозчинні гранули (22 препарата, або 11 %), текуча паста (32 препарата, або 16 %). Інші препаративні форми становляють 65 препаратів, або 33 % від усіх (рис. 20).

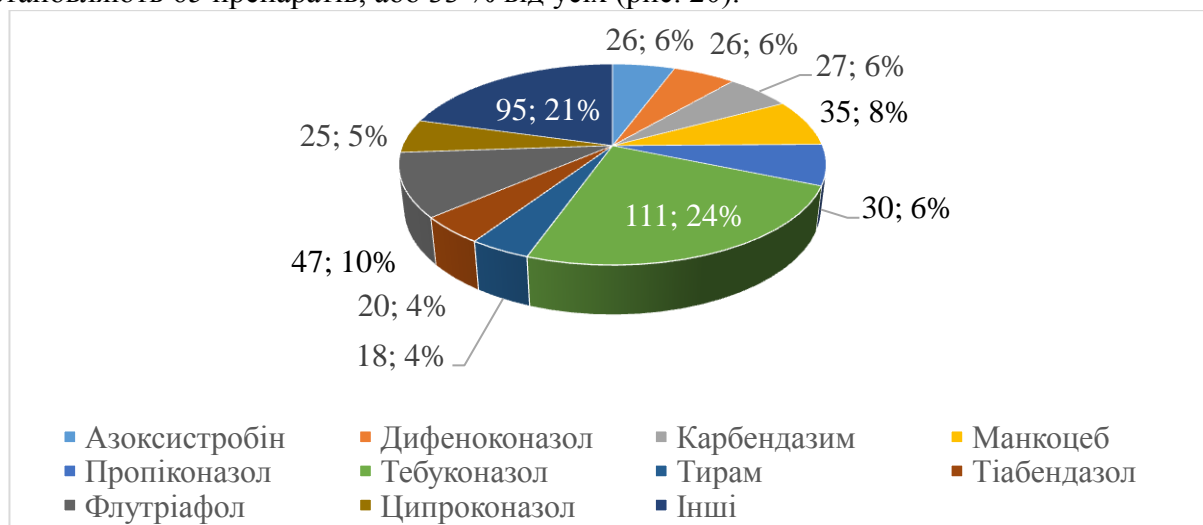

Рис. 21 Фунгіциди на кукурудзі за діючими речовинами

Аналізуючи ринок фунгіцидів можна виділити ТОП-10 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб кукурудзи: азоксистробін (26 препаратів, або 6%), дифеконазол (26 препаратів, або 6%), карбендазим (27 препаратів, або 6%), манкоцеб (35 препаратів, або 7%), пропіконазол (30 препаратів, або 6%), тебуконазол (111 препаратів, або 24%), тирам (18 препаратів, або 4%), тіабендазол (20 препаратів, або 4%), флутріяфол (47 препаратів, або 10%), ципроконазол (25 препаратів, або 5%). Фунгіциди на основі інших діючих речовин займають 95 препаратів, або 21% (рис. 21).

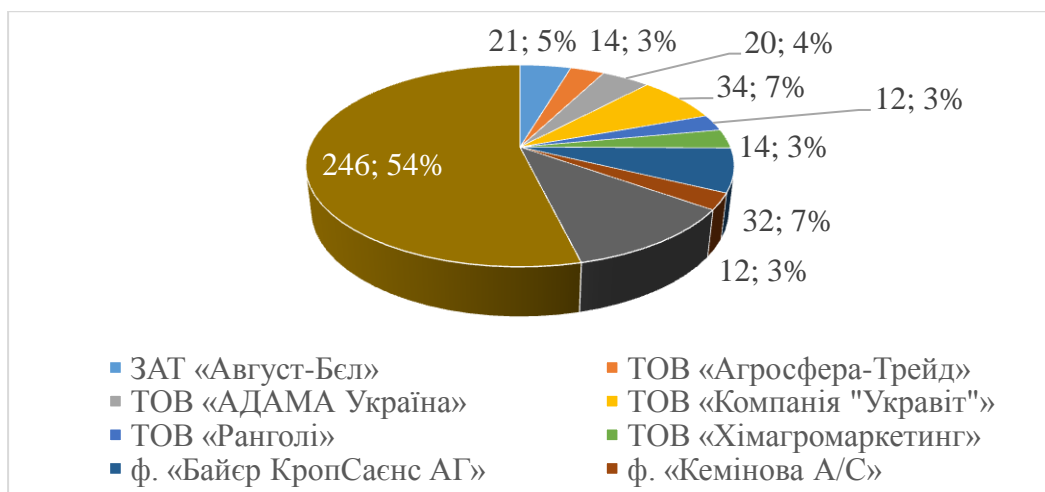

Рис. 22 Фунгіциди на кукурудзі за заявниками

Серед заявників фунгіцидів можна виділити ТОП-9 фірм які заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб кукурудзи: АТ «Август-Бел» (21 препарат, або 5%), ТОВ «Агросфера-Трейд», ТОВ «Агросфера Лтд» (14 препаратів, або 3%), ТОВ «АДАМА Україна» (20 препарат, або 4%), ТОВ «Компанія "Укравіт"» (34 препаратів, або 7%), ТОВ «Ранголі» (12 препарат, або 3%), ТОВ «Хімагромаркетинг» (14 препаратів, або 3%), «Байер КропСаєнс АГ» (32 препарат, або 7%), «Кемінова А/С» (12 препаратів, або 3%), «Сингента» (52 препаратів, або 11%). Інші виробники заявляють 256 препаратів, або 54% від усіх (рис. 22).

Рис. 22 Фунгіциди на кукурудзі за препаративними формами

Серед препаративних форм фунгіцидів можна виділити ТОП-2 у формі яких заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб кукурудзи: концентрат емульсії

(193 препарата, або 42 %), концентрат суспензії (90 препаратів, або 20 %). Інші препаративні форми становлять 177 препаратів, або 38 % від усіх (рис. 22).

Аналізуючи ринок гербіцидів можна виділити ТОП-10 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: 2-етилгексилловий ефір 2,4-Д (28 препаратів, або 4 %), ацетохлор (33 препарата, або 5%), гліфосат та його солі (96 препаратів, або 15 %), дикамба та її солі (59 препаратів, або 9 %), дикват (35 препаратів, або 5 %), клопіралід (31 препарат, або 5 %), нікосульфурон (61 препарат, або 9 %), римсульфурон (26 препаратів, або 4 %), тифенсульфурон-метил (31 препарат, або 5 %), трибенурон-метил (56 препаратів, або 9 %). Гербіциди на основі інших діючих речовин займають 194 препаратів, або 30 % (рис. 23).

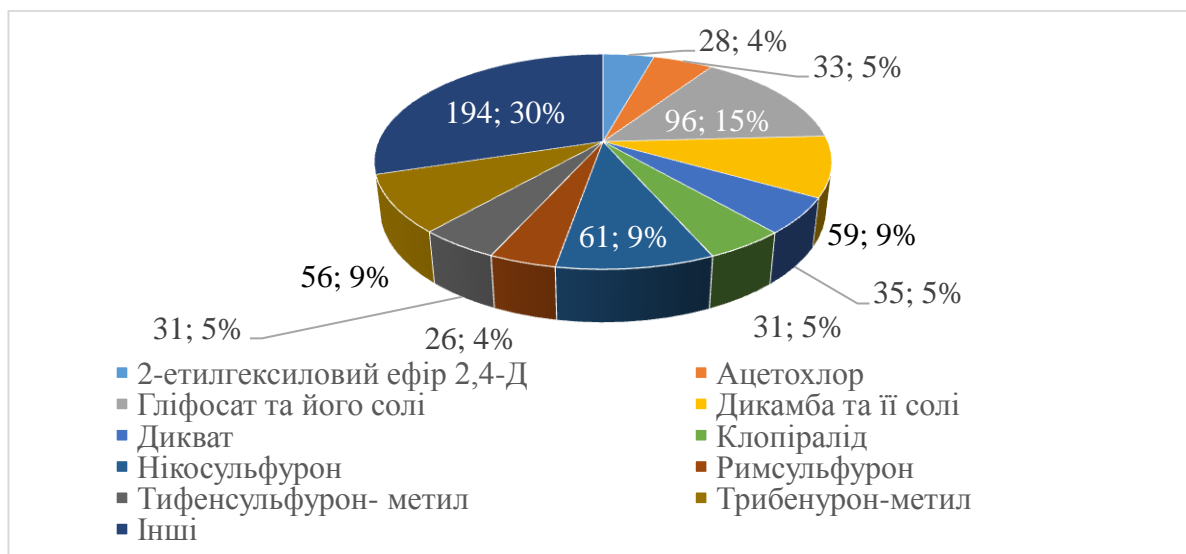

Рис. 23 Гербіциди на кукурудзі за діючими речовинами

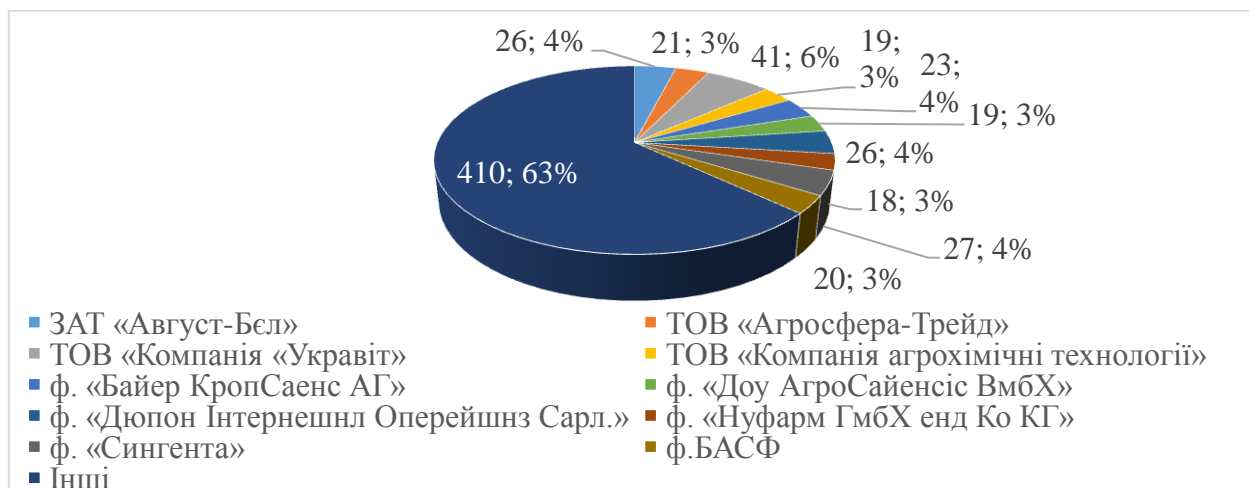

Рис. 24 Гербіциди на кукурудзі за заявниками

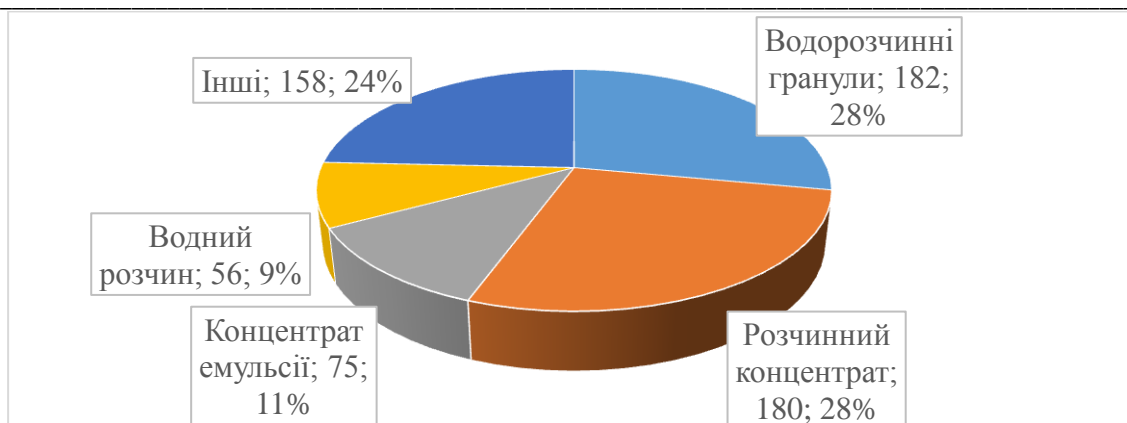

Рис. 25 Гербіциди на кукурудзі за препаративними формами

Серед заявників гербіцидів можна виділити ТОП-9 фірми на основі яких заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: ЗАТ «Август-Бел» (26 препаратів, або 4 %), ТОВ «Агросфера-Трейд», ТОВ «Агросфера Лтд» (21 препарат, або 3%), ТОВ «Компанія «Укравіт» (41 препаратів, або 6 %), ТОВ «Компанія агрохімічні технології» (19 препаратів, або 3 %), «Байер КропСаенс АГ» (23 препарата, або 4 %), «Доу АгроСайенс ВмбХ» (19 препаратів, або 3 %), «Дюпон Інтернешнл Оперейшнз Сарл.» (26 препаратів, або 4 %), «Нуфарм ГмбХ енд Ко КГ» (18 препаратів, або 3 %), «Сингента» (27 препарата, або 4 %), БАСФ (20 препаратів, або 3 %). Інші виробники заявляють 410 препаратів, або 63 % від усіх (рис. 24).

Серед препаративних форм гербіцидів можна виділити ТОП-4 які заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: концентрат емульсії (75 препаратів, або 11 %), розчинний концентрат (180 препаратів, або 28 %), водорозчинні гранули (182 препарата, або 28 %), водний розчин (56 препаратів, або 9 %). Інші препаративні форми становлять 158 препаратів, або 24 % від усіх (рис. 25).

На ринку пестицидів України представлено рівно 1000 найменувань препаратів котрі відносяться до груп інсекто-акарицидів, фунгіцидів та гербіцидів і десикантів дозволених до використання в Україні на пшениці та інших зернових колосових культурах (рис. 26).

Із них до інсекто-акарицидів належить — 324 найменування препаратів, або 33 % з усього асортименту на ринку пестицидів для пшениці в Україні. До фунгіцидів відноситься 198 препаратів, або 20 %. В той же час до гербіцидів належить 472 найменування, або 47 % всіх препаратів представлених у Переліку пестицидів дозволених до використання в Україні на пшениці та інших зернових колосових культурах (рис. 26).

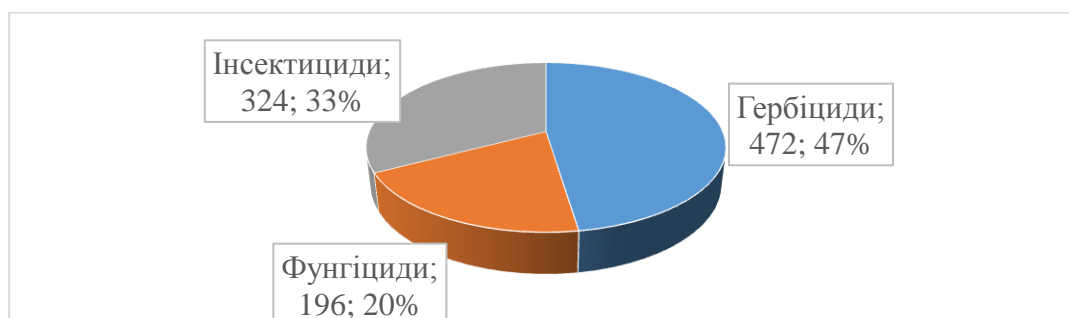
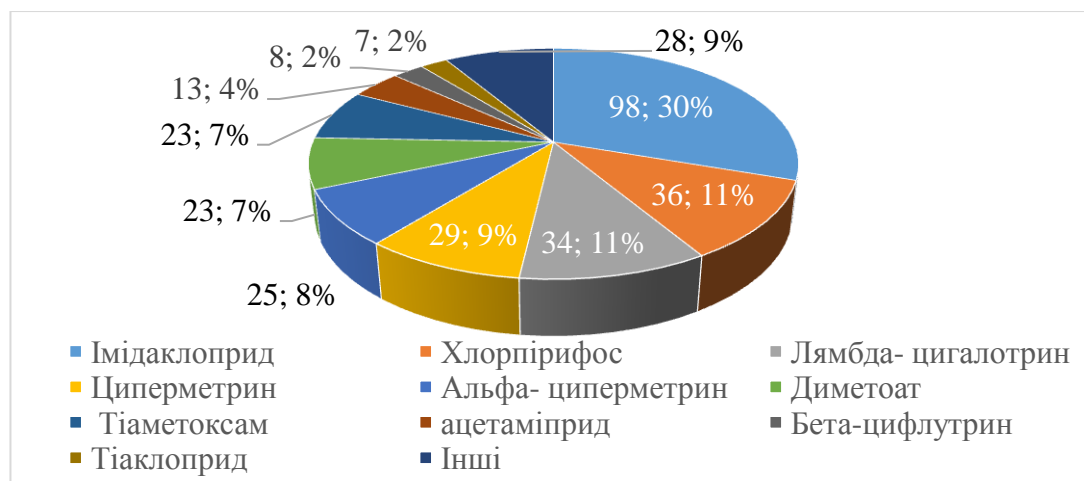
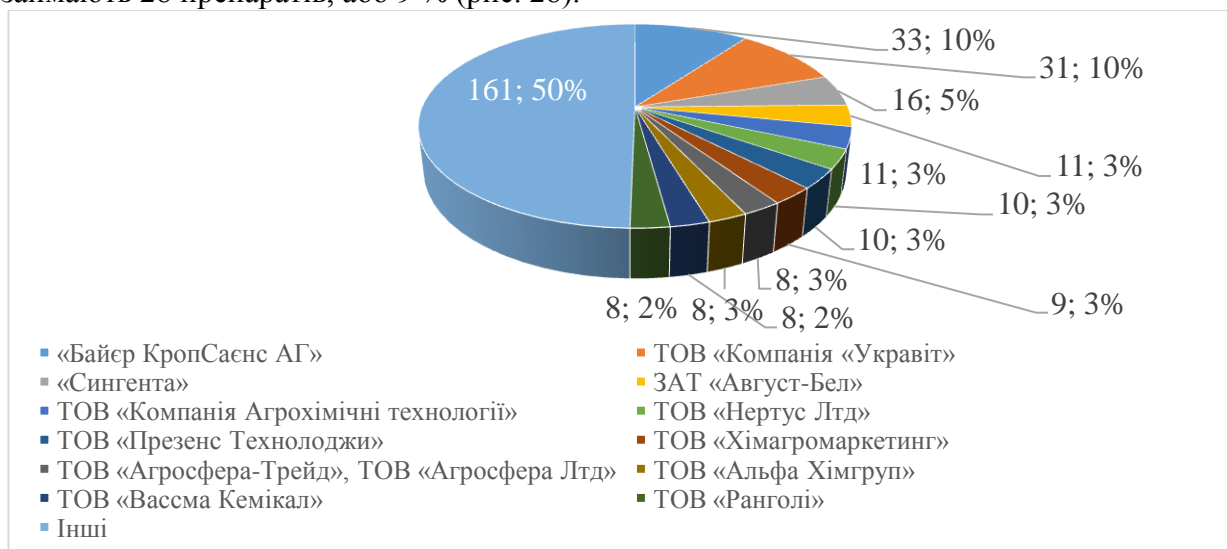

Рис. 26 Пестициди на пшениці та інших зернових колосових культурах за об'єктом застосування

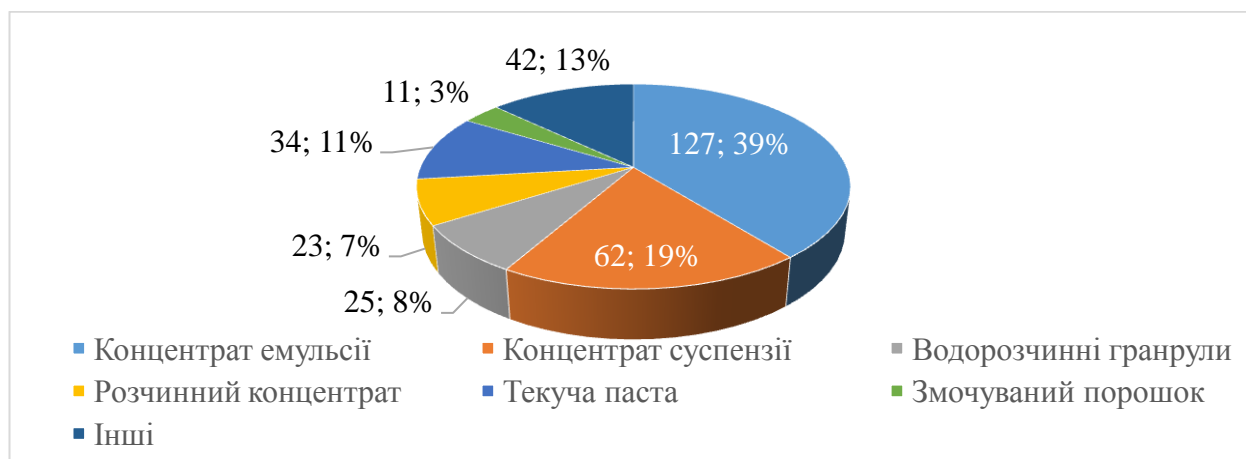
Рис. 27 Інсекто-акарициди на пшениці та інших зернових колосових культурах за діючими речовинами

Аналізуючи ринок інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-10 діючих речовин на основі яких заявляють всі препарати для боротьби зі шкідниками пшениці: імідаклоприд (98 препаратів, або 30%), хлорпірифос (36 препаратів, або 11%), лямбда-цигалотрин (34 препарата, або 11%), циперметрин (29 препаратів, або 9%), альфа-циперметрин (25 препаратів, або 8%), диметоат (23 препарата, або 7%), тіаметоксам (23 препарата, або 7%), ацетаміприд (13 препаратів, або 4%), бета-цифлутрин (8 препаратів, або 2%) та тіаклоприд (7 препаратів, або 2%). Інсекто-акарициди на основі інших діючих речовин займають 28 препаратів, або 9% (рис. 28).

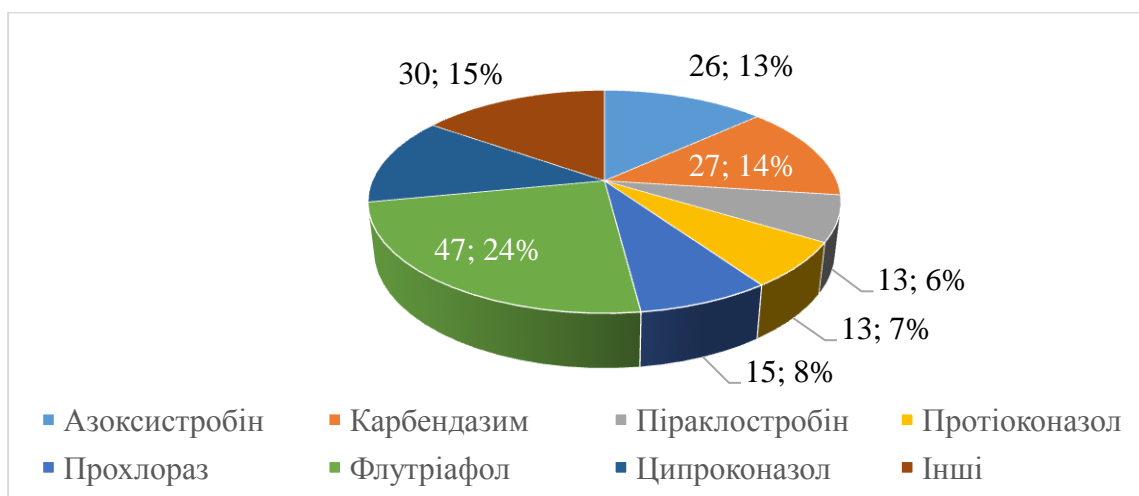
Рис. 28 Інсекто-акарициди на пшениці та інших зернових колосових культурах за заявниками

Серед заявників інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-12 фірм які заявляють препарати для боротьби з шкідниками пшениці: «Байер КропСаєнс АГ» (33 препарата, або 10%), ТОВ «Компанія «Укравіт» (31 препарат, або 10%), «Сингента» (16 препаратів, або 5%), ЗАТ «Август-Бел» (11 препаратів, або 3%), ТОВ «Компанія Агрохімічні технології» (11 препаратів, або 3%), ТОВ «Нертус Лтд» (10 препаратів, або 3%), ТОВ «Презенс Технолоджи» (10 препаратів, або 3%), ТОВ «Хімагромаркетинг» (9 препаратів, або 3%), ТОВ «Агросфера-Трейд» (8 препаратів, або 3%), ТОВ «Альфа Хімгруп» (8 препаратів, або 3%), ТОВ «Васма Кемікал» (8 препаратів, або 2%), ТОВ «Ранголі» (8 препаратів, або 2%). Інші компанії заявляють 161 препарат, або 50% від усіх (рис. 28).

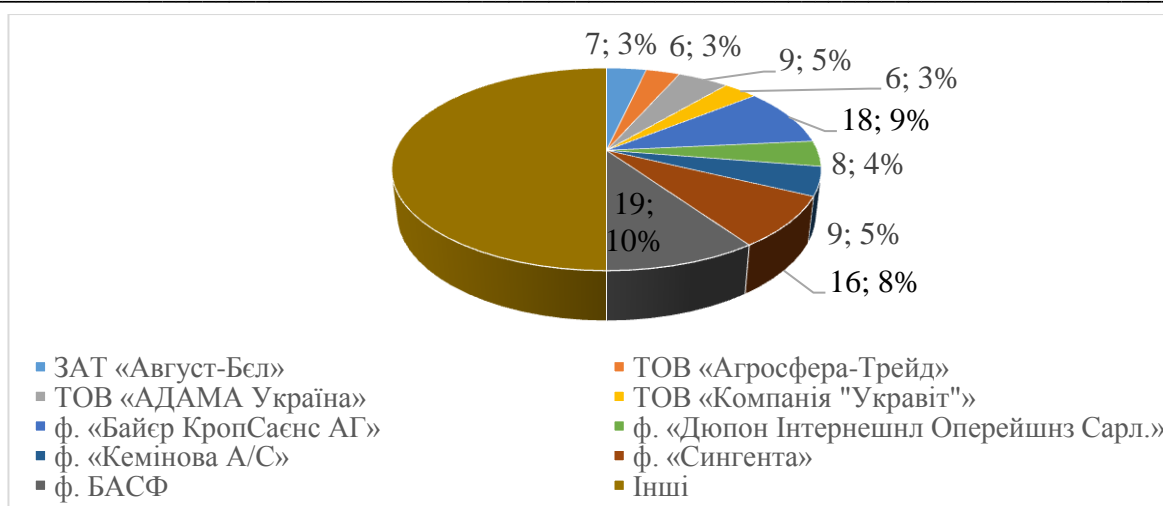
Рис. 29 Інсекто-акарициди на пшениці та інших зернових колосових культурах за препаративними формами

Серед препаративних форм інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-6 у формі яких заявляють препарати для боротьби з шкідниками пшениці: концентрат емульсії (127 препаратів, або 39%), концентрат суспензії (62 препаратів, або 19%), текуча паста (34 препаратів, або 11%), водорозчинні гранули (25 препаратів, або 8%), розчинний концентрат (23 препаратів, або 7%), змочуваний порошок (11 препаратів, або 3%). Інші препаративні форми становляють 42 препарата, або майже 13% від усіх (рис. 29).

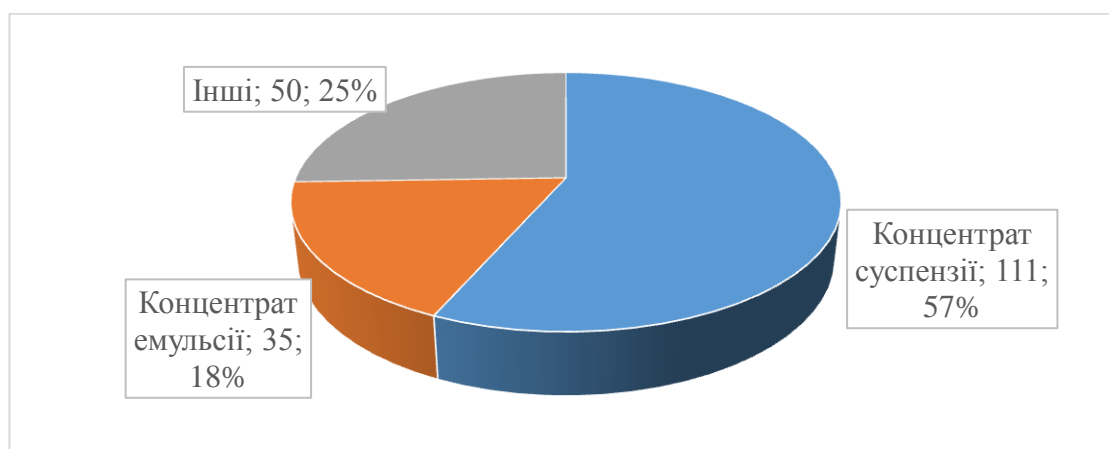
Рис. 30 Фунгіциди на пшениці та інших зернових колосових культурах за діючими речовинами

Аналізуючи ринок фунгіцидів можна виділити ТОП-7 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб пшениці: азоксистробін (26 препаратів, або 13%), карбендазим (27 препаратів, або 14%), піраклостробін (13 препаратів, або 6%), протіоконазол (13 препаратів, або 7%), прохлораз (15 препаратів, або 8%), флутріафол (47 препаратів, або 24%), ципроконазол (25 препаратів, або 13%). Фунгіциди на основі інших діючих речовин займають 30 препаратів, або 15% (рис. 30).

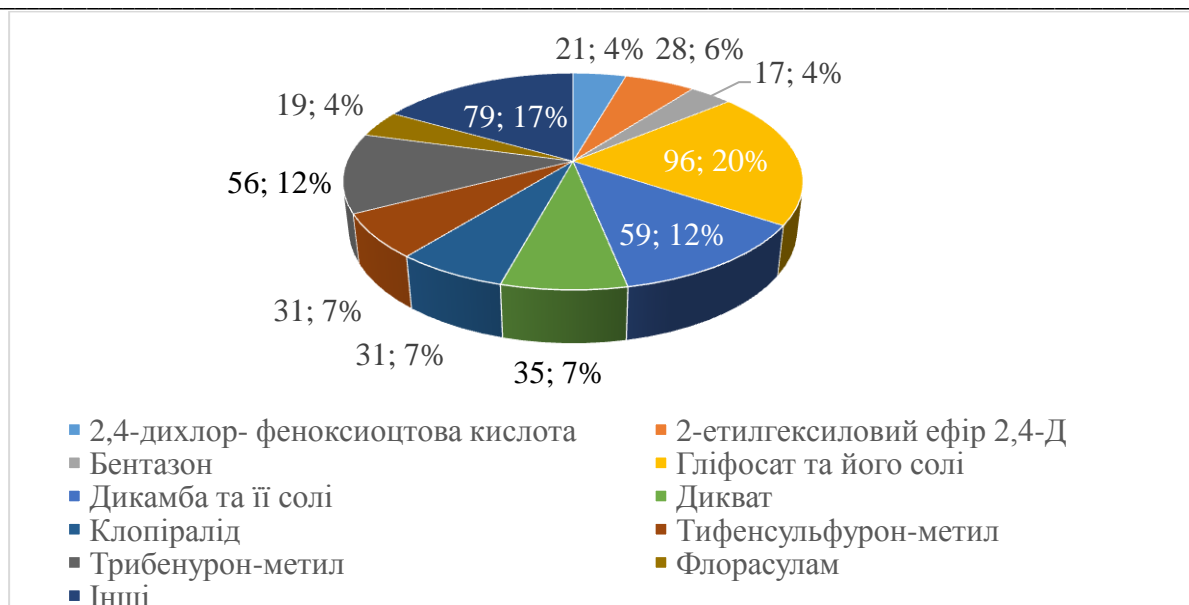
Рис. 31 Фунгіциди на пшениці та інших зернових колосових культурах за заявниками

Серед заявників фунгіцидів можна виділити ТОП-9 фірм які заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб пшениці: АТ «Август-Бел» (7 препаратів, або 4 %), ТОВ «Агросфера-Трейд» (6 препаратів, або 3 %), ТОВ «Адама Україна» (9 препарат, або 5 %), ТОВ «Компанія "Укрвіт"» (6 препаратів, або 3 %), «Байер КропСаєнс АГ» (18 препарат, або 9 %), «Дюпон Інтернешнл Оперейшнз Сарл.» (8 препаратів, або 4 %), «Кемінова А/С» (9 препаратів, або 4 %), БАСФ (16 препаратів, або 8 %), «Сингента» (19 препаратів, або 10 %). Інші виробники заявляють 99 препаратів, або 50 % від усіх (31).

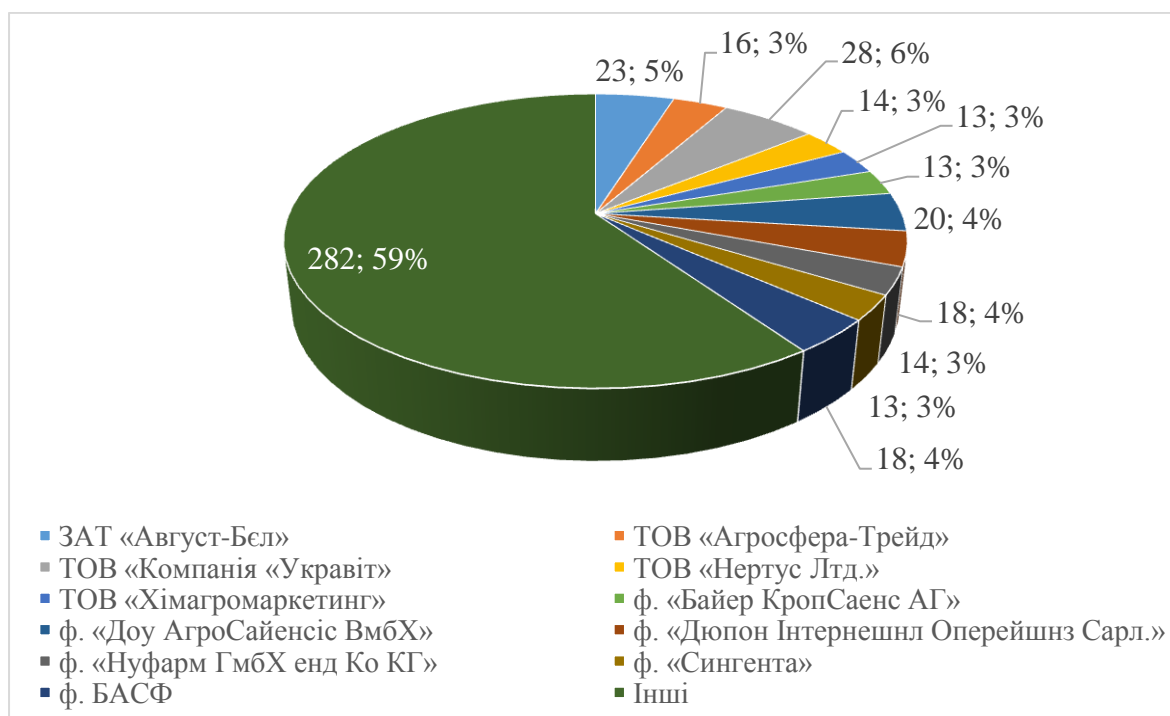
Рис. 32 Фунгіциди на пшениці та інших зернових колосових культурах за препаративними формами

Серед препаративних форм фунгіцидів можна виділити ТОП-2 у формі яких заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб пшениці: концентрат емульсії (35 препаратів, або 18 %), концентрат суспензії (111 препаратів, або 57 %). Інші препаративні форми становлять 50 препарат, або 25 % від усіх (рис. 32).

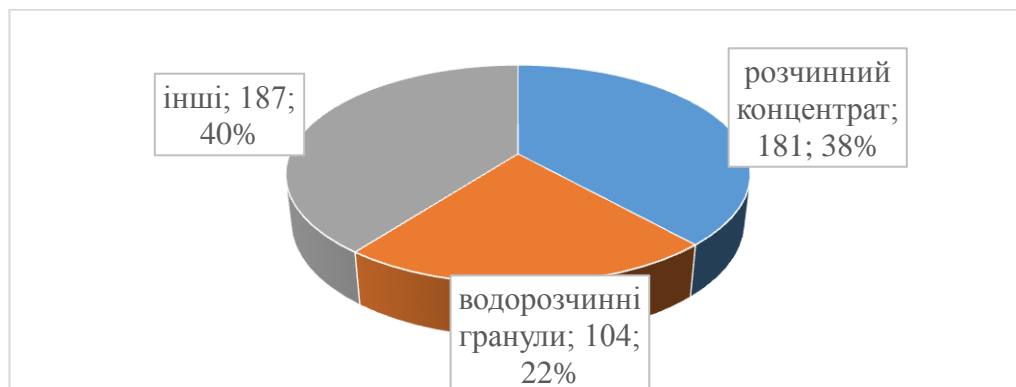
Рис. 33 Гербіциди на пшениці та інших зернових колосових культурах за діючими речовинами

Аналізуючи ринок гербіцидів можна виділити ТОП-10 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: 2,4-дихлор-феноксиоцтова кислота та її солі (21 препаратів, або 4%), 2-етилгексильовий ефір 2,4-Д (28 препаратів, або 6%), бентазон (17 препаратів, або 4%), гліфосат та його солі (96 препаратів, або 20%), дикамба та її солі (59 препаратів, або 12%), дикват (35 препаратів, або 7%), клопіралід (31 препарат, або 7%), тифенсульфурон-метил (31 препарат, або 7%), трибенурон-метил (56 препаратів, або 12%), флорасулам (19 препаратів, або 4%). Гербіциди на основі інших діючих речовин займають 79 препаратів, або 17 % (рис. 33).

Рис. 34 Гербіциди на пшениці та інших зернових колосових культурах за заявниками

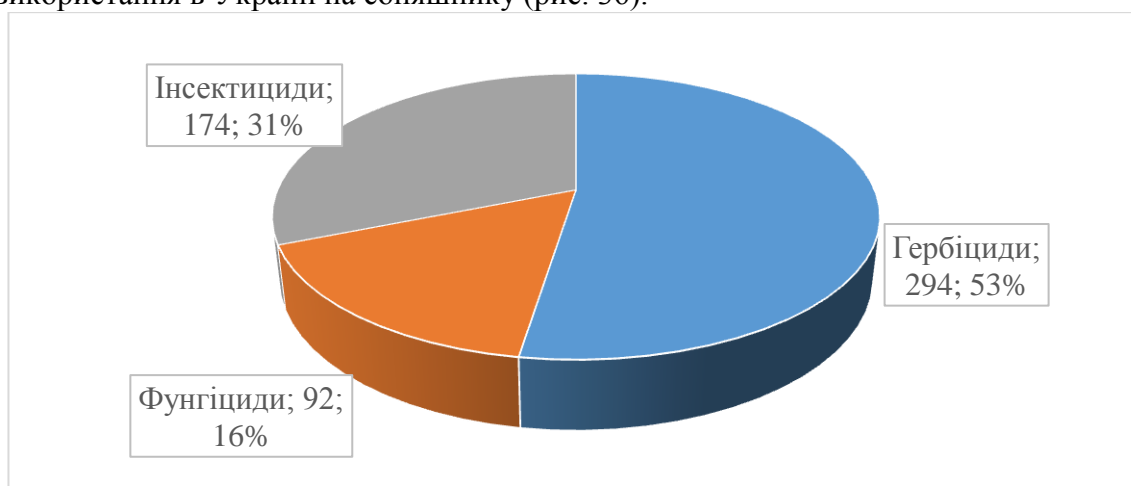
Серед заявників гербіцидів можна виділити ТОП-11 фірм які заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: ЗАТ «Август-Бел» (26 препаратів, або 5%), ТОВ «Агросфера-Трейд» (26 препаратів, або 3%), ТОВ «Компанія «Укравіт» (26 препаратів, або 6%), ТОВ «Нертус Лтд.» (26 препаратів, або 3%), ТОВ «Хімагромаркетинг» (26 препаратів, або 3%), «Байер КропСаенс АГ» (26 препаратів, або 3%), «Доу АгроСайенсіс ВмбХ» (26 препаратів, або 4%), «Дюпон Інтернешнл Оперейшнз Сарл.» (26 препаратів, або 4%), «Нуфарм ГмбХ енд Ко КГ» (26 препаратів, або 3%), «Сингента» (26 препаратів, або 3%), БАСФ (26 препаратів, або 4%). Інші виробники заявляють 282 препаратів, або 59 % від усіх (рис. 34).

Рис. 35 Гербіциди на пшениці та інших зернових колосових культурах за препаративними формами

Серед препаративних форм гербіцидів можна виділити ТОП-2 у формі яких заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: розчинний концентрат (181 препаратів, або 38 %), водорозчинні гранули (104 препарат, або 22 %). Інші препаративні форми становлять 187 препаратів, або 40 % від усіх (рис. 35).

Всього на ринку пестицидів України представлено 560 найменувань препаратів котрі відносяться до груп інсекто-акарицидів, фунгіцидів та гербіцидів і десикантів дозволених до використання в Україні на соняшнику (рис. 36).

Рис. 37 Пестициди на соняшнику за об'єктом застосування

Із них до інсекто-акарицидів належить — 174 найменування препаратів, або 31 % з усього асортименту на ринку пестицидів для соняшника в Україні. До фунгіцидів відноситься 92 препаратів, або 16 %. В той же час до гербіцидів належить 294

найменування, або 53 % всіх препаратів представлених у Переліку пестицидів дозволених до використання в Україні на соняшнику (рис. 37).

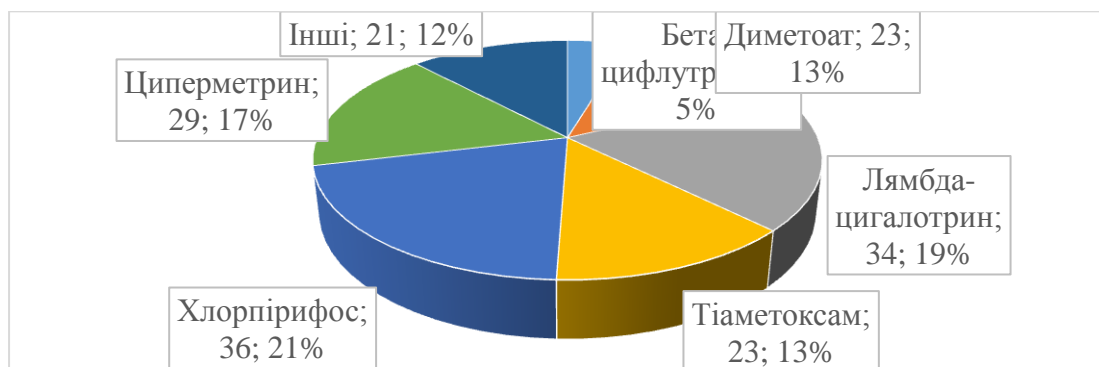

Рис. 38. Інсекто-акарициди на соняшнику за діючими речовинами

Аналізуючи ринок інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-6 діючих речовин на основі яких заявляють всі препарати для боротьби зі шкідниками соняшника: бета-цифлутрин (8 препаратів, або 5%), диметоат (23 препаратів, або 13%), лямбда-цигалотрин (34 препаратів, або 19%), тіаметоксам (23 препаратів, або 13%), хлорпірифос (36 препаратів, або 21%), циперметрин (29 препаратів, або 17%). Інсекто-акарициди на основі інших діючих речовин займають 21 препарат, або 12 % (рис. 38).

Серед заявників інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-10 фірм які заявляють препарати для боротьби з шкідниками соняшника: «Байер КропСаєнс АГ» (9 препаратів, або 5%), БАСФ (7 препаратів, або 4%), ТОВ «Компанія "Укравіт"» (15 препаратів, або 9%), ТОВ «Компанія Агрохімічні технології» (8 препаратів, або 5%), ТОВ «Хімагромаркетинг» (6 препаратів, або 3%), «Сингента» (21 препарат, або 12%), ТОВ «Вассма Кемікал» (5 препаратів, або 3%), ТОВ «Нертус Лтд» (5 препаратів, або 3%), ТОВ «Презенс Технолоджи» (5 препаратів, або 3%), ТОВ «Ранголі» (5 препаратів, або 3%). Інші виробники заявляють 88 препаратів, або 5 % від усіх (рис. 40).

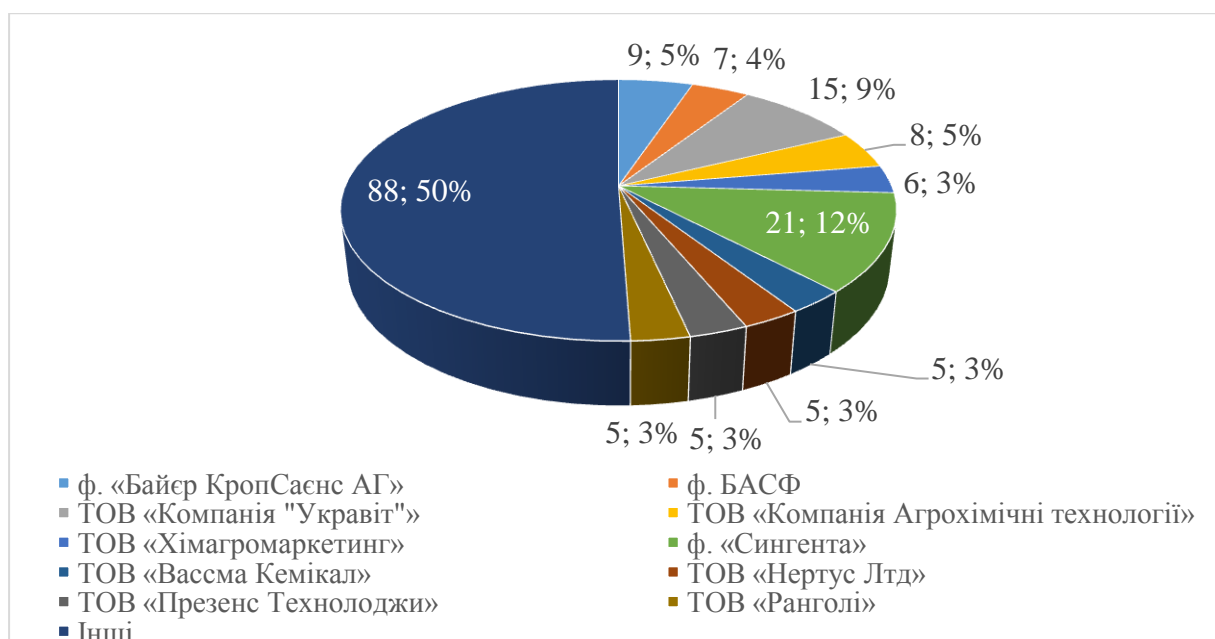
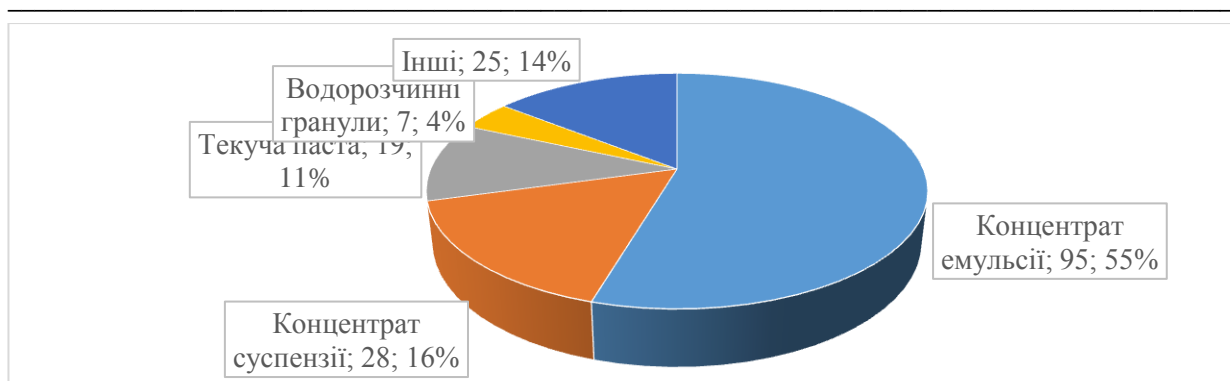

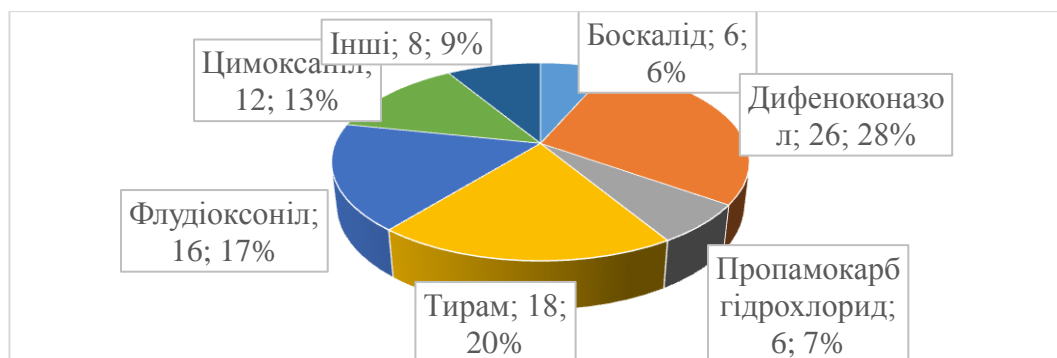
Рис. 39 Інсекто-акарициди на соняшнику за заявниками

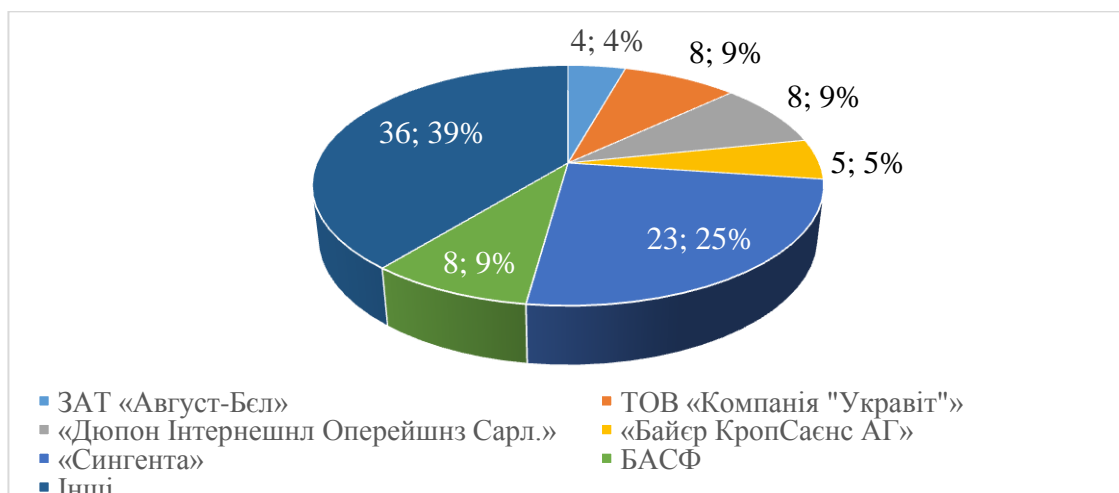
Рис. 40 Інсекто-акарициди соняшнику за препаративними формами

Серед препаративних форм інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-4 у формі якого заявляють препарати для боротьби з шкідниками соняшника: концентрат емульсії (95 препаратів, або 55%), концентрат суспензії (28 препаратів, або 16%), текуча паста (19 препаратів, або 11%), водорозчинні гранули (7 препаратів, або 4%), Інші препаративні форми становляють 25 препаратів, або 14 % від усіх (40).

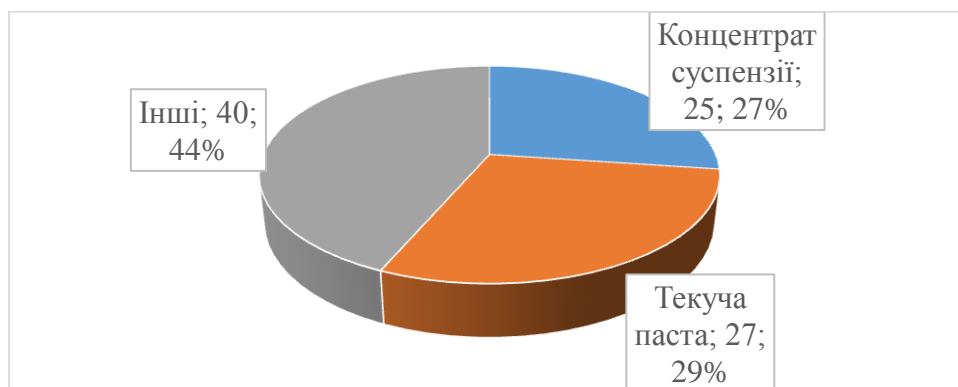
Рис. 41 Фунгіциди на соняшнику за діючими речовинами

Аналізуючи ринок фунгіцидів можна виділити ТОП-7 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб соняшника: боскалід (6 препаратів, або 6%), дифеноконазол (26 препаратів, або 28%), пропамокарб гідрохлорид (6 препаратів, або 6%), тирам (18 препаратів, або 20%), флудіоксоніл (16 препаратів, або 17%), цимоксаніл (12 препаратів, або 13%). Фунгіциди на основі інших діючих речовин займають 8 препаратів, або 9 % (41).

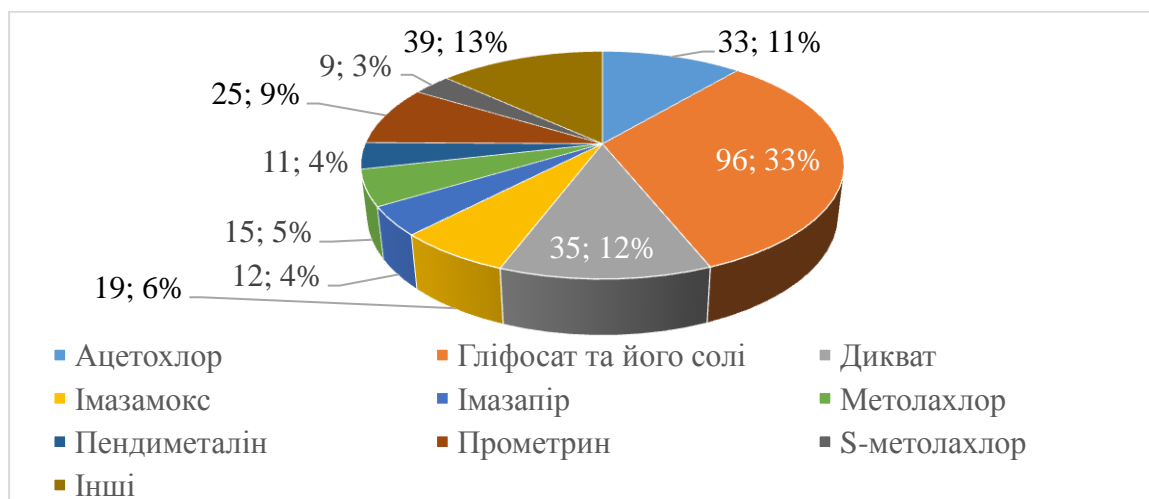
Рис. 42 Фунгіциди соняшнику за заявниками

Серед заявників фунгіцидів можна виділити ТОП-6 фірм які заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб сояшника: ЗАТ «Август-Бел» (4 препарата, або 4 %), ТОВ «Компанія "Укравіт"» (8 препаратів, або 9 %), «Дюпон Інтернешнл Оперейшнз Сарл.» (8 препаратів, або 9 %), «Байєр КропСаєнс АГ» (5 препаратів, або 5 %), ««Сингента» (23 препарата, або 25 %), БАСФ (8 препаратів, або 9 %). Інші заявники заявляють 28 препаратів, або 30 % від усіх (рис. 42).

Рис. 43 Фунгіциди на сояшнику за препаративними формами

Серед препаративних форм фунгіцидів можна виділити ТОП-2 у формі яких заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб сояшника: концентрат суспензії (25 препаратів, або 27 %) та текуча паста (27 препаратів, або 29 %). Інші препаративні форми становлять 40 препаратів, або 44 % від усіх (рис. 43).

Рис. 44 Гербіциди на сояшнику за діючими речовинами

Аналізуючи ринок гербіцидів можна виділити ТОП-9 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: ацетохлор (33 препарата, або 11%), гліфосат та його солі (96 препаратів, або 33%), дикват (35 препаратів, або 12%), імазамокс (19 препаратів, або 6%), імазапір (12 препаратів, або 4%), метолахлор (15 препаратів, або 5%), пендиметалін (11 препаратів, або 4%), прометрин (25 препаратів, або 9%), s-метолахлор (9 препаратів, або 3%). Гербіциди на основі інших діючих речовин займають 39 препаратів, або 13 % (рис. 44).

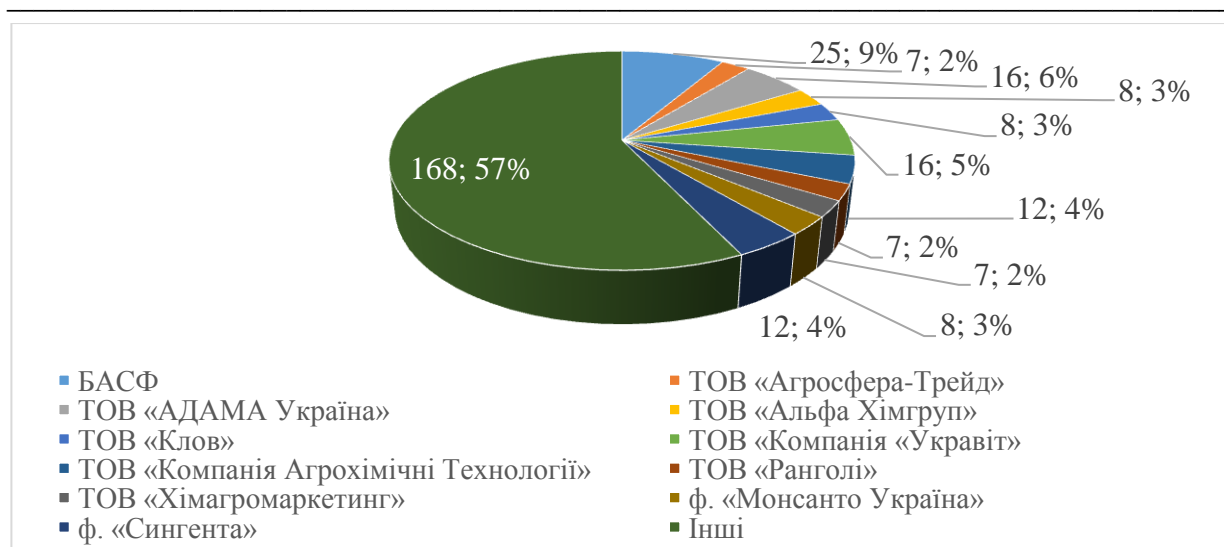

Рис. 45 Гербіциди соняшнику за заявниками

Серед заявників гербіцидів можна виділити ТОП-11 фірм які заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: БАСФ (25 препаратів, або 9%), ТОВ «Агросфера-Трейд» (7 препаратів, або 2%), ТОВ «АДАМА Україна» (16 препаратів, або 6%), ТОВ «Альфа Хімгруп» (8 препаратів, або 3%), ТОВ «Клов» (8 препаратів, або 3%), ТОВ «Компанія «Укравіт» (16 препаратів, або 5%), ТОВ «Компанія Агрохімічні Технології» (12 препаратів, або 4%), ТОВ «Ранголі» (7 препаратів, або 2%), ТОВ «Хімагромаркетинг» (7 препаратів, або 2%), «Монсанто Україна» (8 препаратів, або 3%), «Сингента» (12 препаратів, або 4%). Інші заявники заявляють 168 препаратів, або 57 % від усіх (рис. 45).

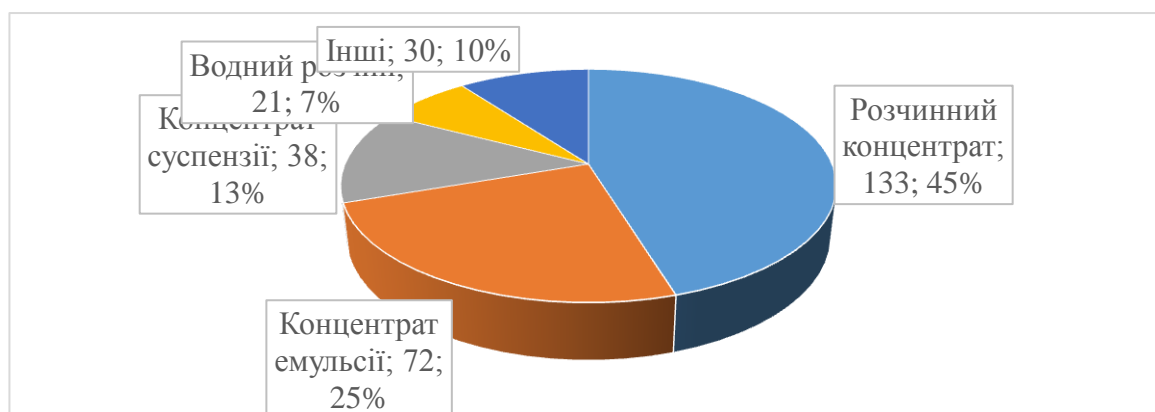

Рис. 46 Гербіциди на соняшнику за препаративними формами

Серед препаративних форм гербіцидів можна виділити ТОП-4 у формі яких заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: розчинний концентрат (133 препарата, або 45 %), концентрат емульсії (72 препарата, або 25 %), концентрат суспензії (38 препаратів, або 13 %), водний розчин (21 препарат, або 7 %). Інші препаративні форми становлять 30 препаратів, або 10 % від усіх (рис. 46).

Всього на ринку пестицидів України представлено 760 найменувань препаратів котрі відносяться до груп інсекто-акарицидів, фунгіцидів та гербіцидів і десикантів та дозволених до використання в Україні на сої та інших зернобобових культурах (рис. 47).

Із них до інсекто-акарицидів належить — 309 найменування препаратів, або 41 % з усього асортименту на ринку пестицидів для сої в Україні. До фунгіцидів відноситься 103 препарата, або 13 %. В той же час до гербіцидів належить 348 найменування, або 46 %

всіх препаратів представлених у Переліку пестицидів дозволених до використання в Україні на сої та інших зернобобових культурах (рис. 47).

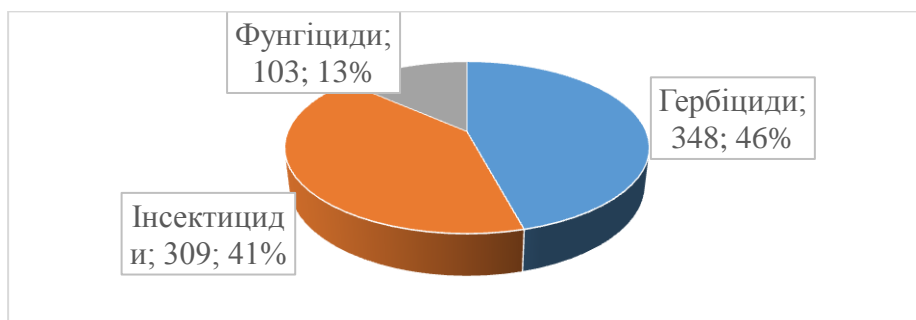

Рис. 47 Пестициди на сої та інших зернобобових культурах за об’єктом застосування

Аналізуючи ринок інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-8 діючих речовин на основі яких заявляють всі препарати для боротьби зі шкідниками сої: альфа-циперметрин (25 препаратів, або 8%), ацетаміприд (13 препаратів, або 4%), диметоат (23 препаратів, або 8%), імідаклоприд (98 препаратів, або 32%), лямбда-цигалотрин (34 препаратів, або 11%), тіаметоксам (23 препаратів, або 7%), хлорпірифос (36 препаратів, або 12%), циперметрин (29 препаратів, або 9%). Інсекто-акарициди на основі інших діючих речовин займають 28 препаратів, або 9 % (рис. 48).

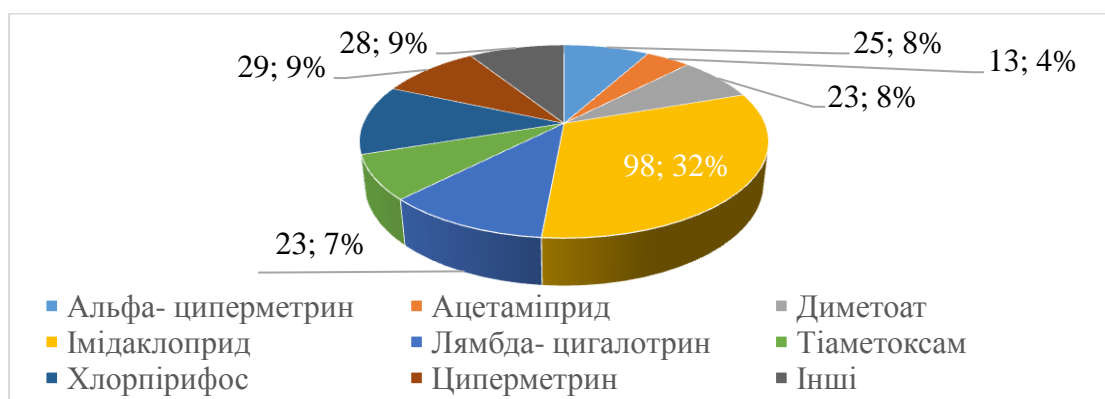

Рис. 48 Інсекто-акарициди на сої та інших зернобобових культурах за діючими речовинами

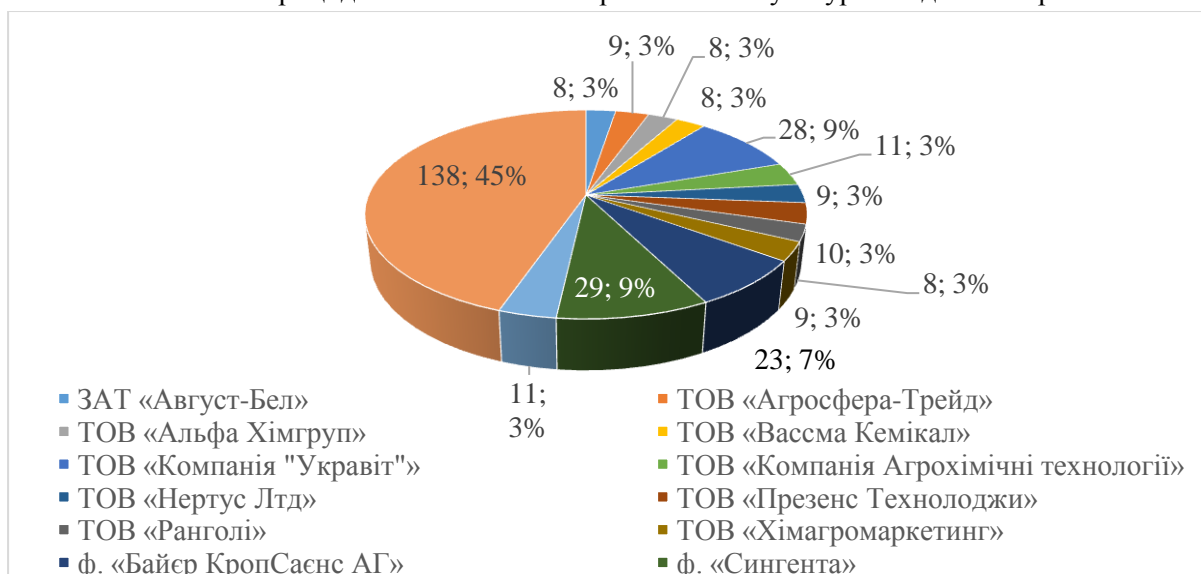

Рис. 49 Інсекто-акарициди на сої та інших зернобобових культурах за заявниками

Серед заявників інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-13 фірм які заявляють препарати для боротьби з шкідниками сої: ЗАТ «Август-Бел» (8 препаратів, або 3%), ТОВ «Агросфера-Трейд» (9 препаратів, або 3%), ТОВ «Альфа Хімгруп» (8 препаратів, або 3%), ТОВ «Вассма Кемікал» (8 препаратів, або 3%), ТОВ «Компанія "Укравіт"» (28 препаратів, або 9%), ТОВ «Компанія Агрохімічні технології» (11 препаратів, або 3%), ТОВ «Нертус Лтд» (9 препаратів, або 3%), ТОВ «Презенс Технолоджи» (10 препаратів, або 3%), ТОВ «Ранголі» (8 препаратів, або 3%), ТОВ «Хімагромаркетинг» (9 препаратів, або 3%), «Байер КропСаєнс АГ» (23 препаратів, або 7%), «Сингента» (29 препаратів, або 9%), БАСФ (11 препаратів, або 3%). Інші заявники заявляють 138 препаратів, або 45 % від усіх (рис. 49).

Серед препаративних форм інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-4 у формі якого заявляють препарати для боротьби з шкідниками сої: концентрат емульсії (121 препарат, або 39%), концентрат суспензії (57 препаратів, або 19%), текуча паста (30 препаратів, або 10%), розчинний концентрат (23 препарата, або 7%). Інші препаративні форми становляють 78 препаратів, або 25 % від усіх (рис. 50).

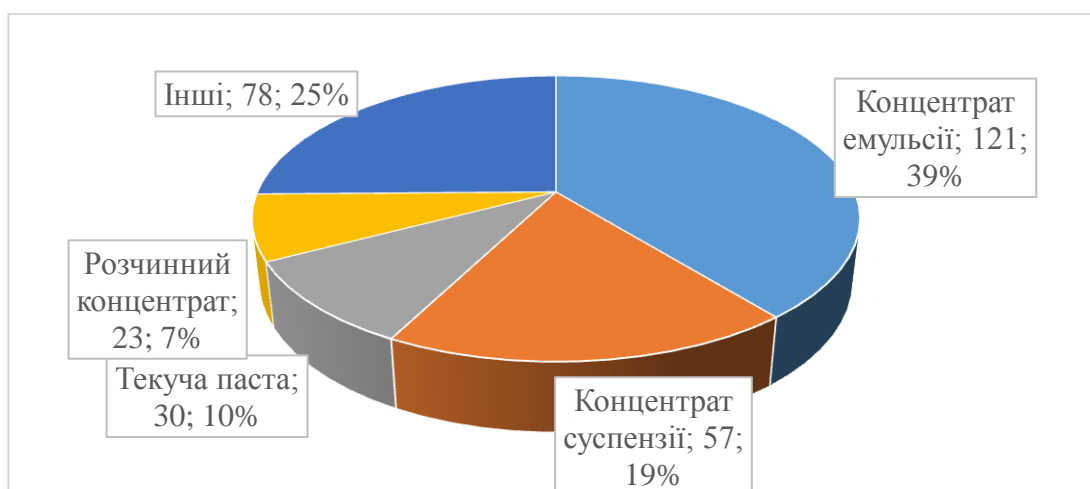

Рис. 50 Інсекто-акарициди сої та інших зернобобових культурах за препаративними формами

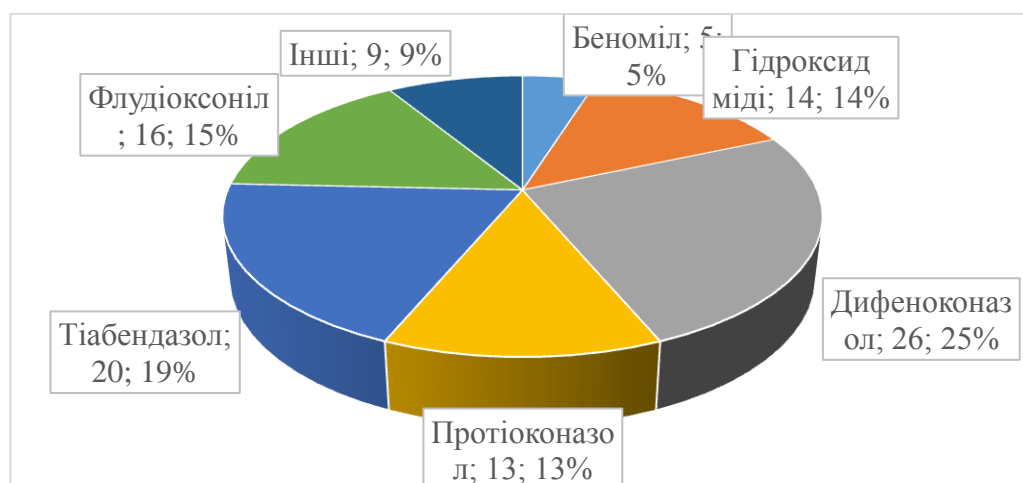
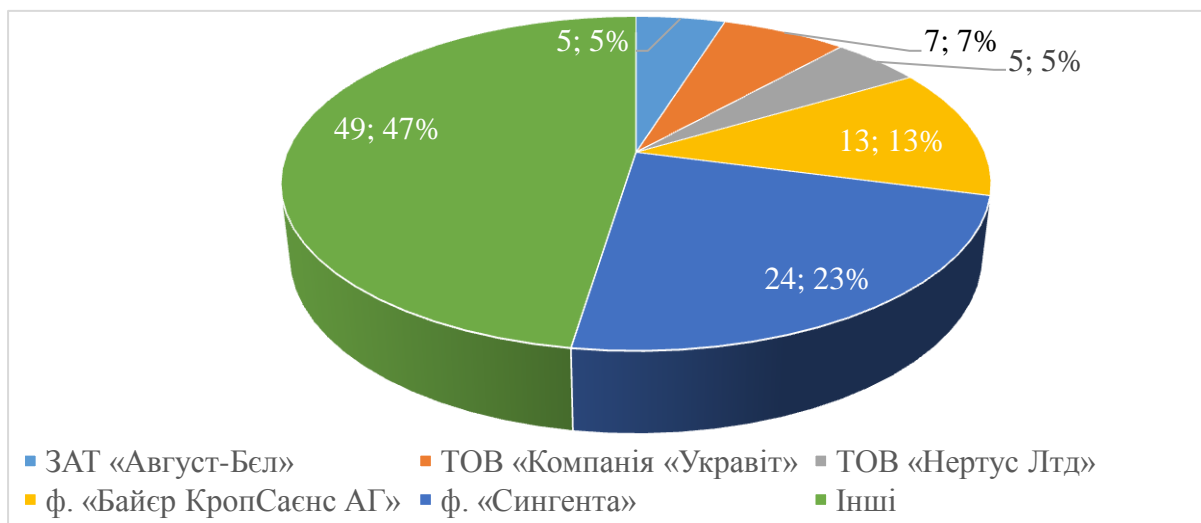

Рис. 51 Фунгіциди на сої та інших зернобобових культурах за діючими речовинами

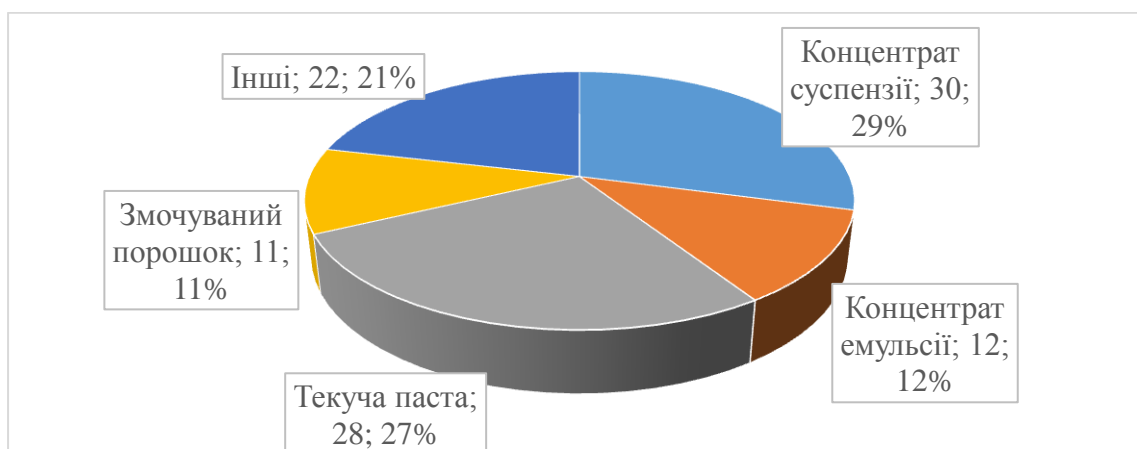
Аналізуючи ринок фунгіцидів можна виділити ТОП-6 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб сої: беноміл (5 препаратів, або 5%), гідроксид міді (14 препаратів, або 14%), дифеноконазол (26 препаратів, або 25%), протіоконазол (13 препаратів, або 13%), тіабендазол (20 препаратів, або 19%),

флудіоксоніл (16 препаратів, або 15%). Фунгіциди на основі інших діючих речовин займають 9 препаратів, або 9 % (рис. 51).

Серед заявників фунгіцидів можна виділити ТОП-7 фірм які заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб сої: ЗАТ «Август-Бел» (5 препаратів, або 5 %), ТОВ «Компанія «Укравіт» (7 препаратів, або 7 %), ТОВ «Нертус Лтд» (5 препаратів, або 5 %), «Байер КропСаєнс АГ» (13 препаратів, або 13 %), «Сингента» (24 препарата, або 23 %). Інші заявники заявляють 49 препаратів, або 47 % від усіх (рис. 52).

Рис. 52 Фунгіциди сої та інших зернобобових культурах за заявниками

Рис. 53 Фунгіциди на сої та інших зернобобових культурах за препаративними формами

Серед препаративних форм фунгіцидів можна виділити ТОП-4 у формі яких заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб сої: концентрат суспензії (30 препаратів, або 29 %), концентрат емульсії (12 препаратів, або 12 %), змочуваний порошок (11 препаратів, або 11 %) та текуча паста (28 препаратів, або 27 %). Інші препаративні форми становлять 22 препарата, або 21 % від усіх (рис. 53).

Аналізуючи ринок гербіцидів можна виділити ТОП-10 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: ацетохлор (33 препарата, або 10%), бентазон (38 препарата, або 11%), гліфосат та його солі (96 препаратів, або 28%), дикват (35 препаратів, або 10%), імазетапір (12 препаратів, або 3%), метолахлор (15 препаратів, або 4%), пендиметалін (11 препаратів, або 3%), прометрин (25 препаратів, або 7%), тифенсульфурон- метил (31 препарат, або 9%),

хізалофоп-п-етил (33 препарата, або 10%). Інсекто-акарициди на основі інших діючих речовин займають 19 препарат, або 5 % (рис. 54).

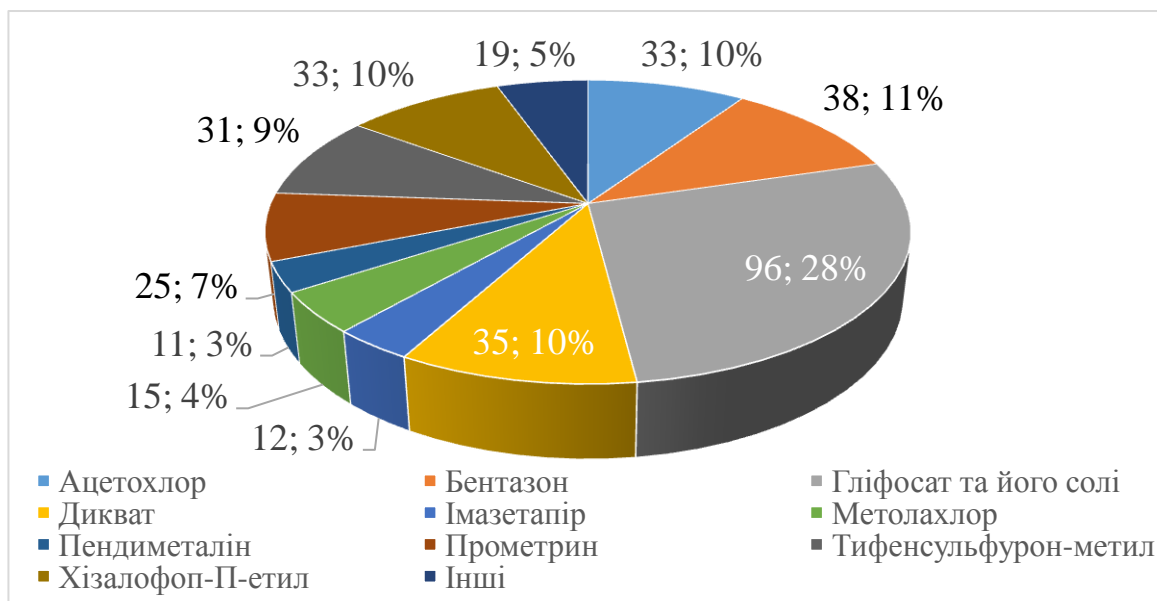

Рис. 54 Гербіциди на сої та інших зернобобових культурах за діючими речовинами

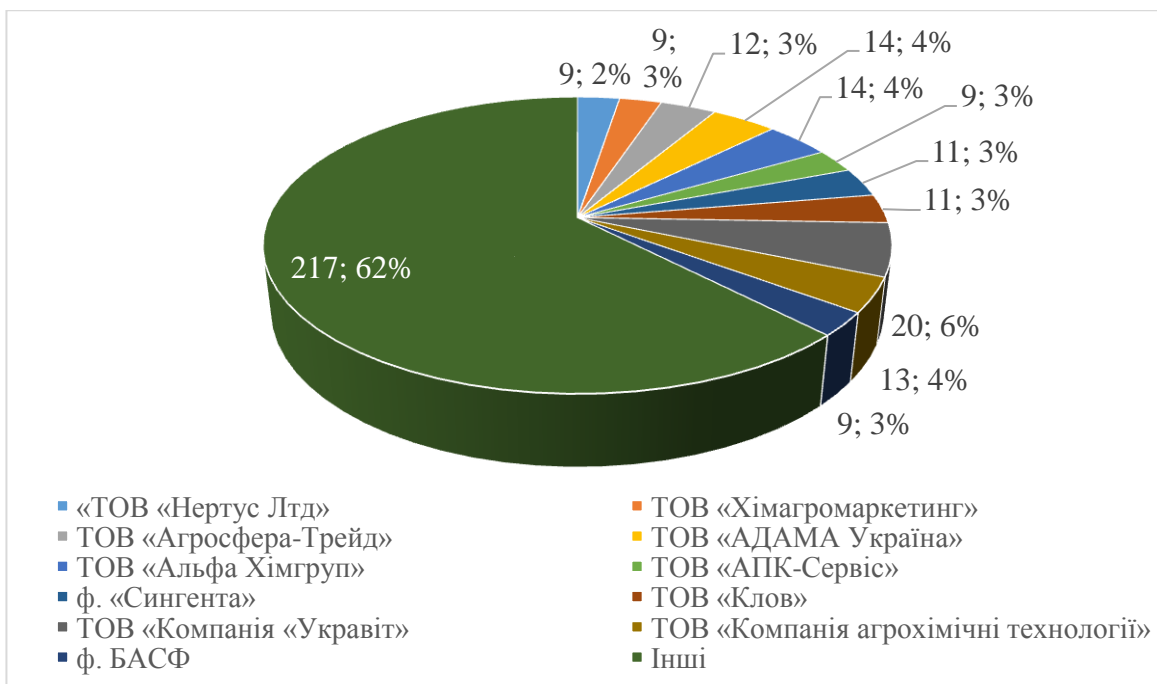
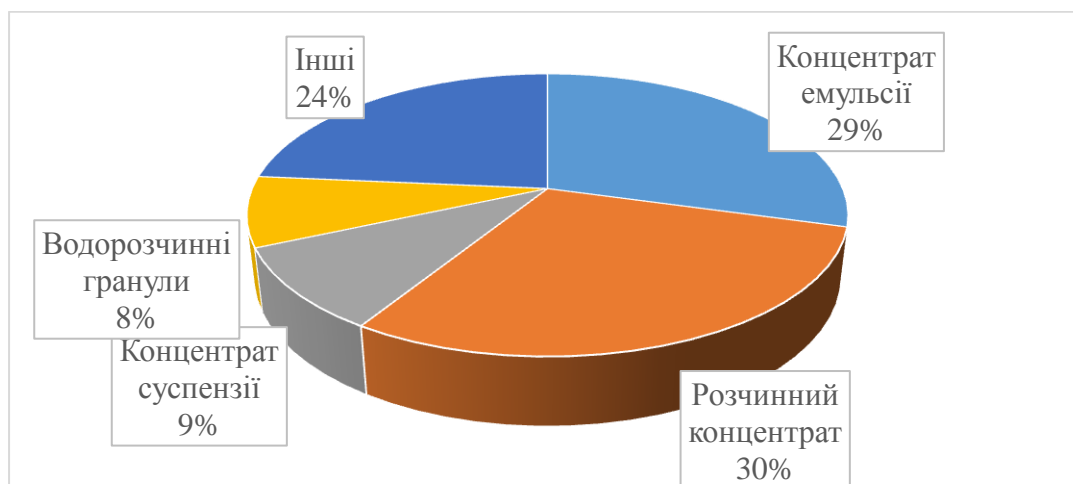

Рис. 55 Гербіциди сої та інших зернобобових культурах за заявниками

Серед заявників гербіцидів можна виділити ТОП-11 фірм які заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: «ТОВ «Нертус Лтд» (9 препаратів, або 2%), ТОВ «Хімагромаркетинг» (9 препаратів, або 2%), ТОВ «Агросфера-Трейд» (12 препаратів, або 3%), ТОВ «АДАМА Україна» (14 препаратів, або 4%), ТОВ «Альфа Хімгруп» (14 препаратів, або 4%), ТОВ «АПК-Сервіс» (9 препаратів, або 3%), «Сингента» (11 препаратів, або 3%), ТОВ «Клов» (11 препаратів, або 3%), ТОВ «Компанія «Укравіт» (20 препаратів, або 6%), ТОВ «Компанія агрохімічні технології» (13 препаратів, або 4%), БАСФ (9 препаратів, або 3%). Інші заявники заявляють 217 препаратів, або 62 % від усіх (рис. 55).

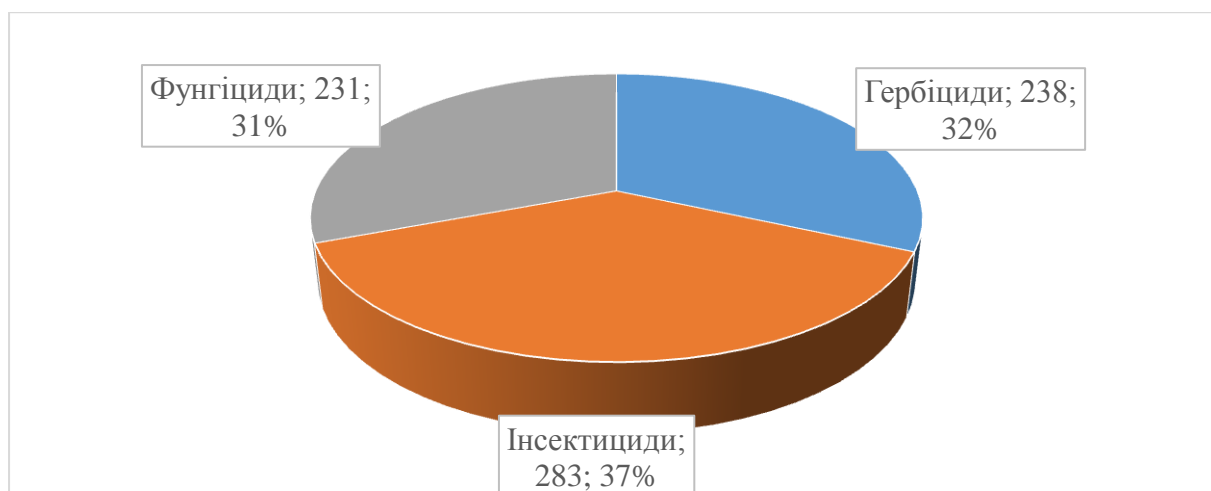

Рис. 56 Гербіциди на сої та інших зернобобових культурах за препаративними формами

Серед препаративних форм гербіцидів можна виділити ТОП-4 у формі яких заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: розчинний концентрат (103 препарата, або 30%), концентрат емульсії (102 препарата, або 29%), концентрат суспензії (33 препарата, або 9%), водорозчинні гранули (28 препарат, або 8%). Інші препаративні форми становлять 82 препарата, або 24% від усіх (56).

Всього на ринку пестицидів України представлено 752 найменування препаратів котрі відносяться до груп інсекто-акарицидів, фунгіцидів та гербіцидів і десикантів та дозволених до використання в Україні на ріпаку (рис. 57).

Із них до інсекто-акарицидів належить — 283 найменування препаратів, або 37% з усього асортименту на ринку пестицидів для ріпаку в Україні. До фунгіцидів відноситься 231 препарат, або 31%. В той же час до гербіцидів належить 238 найменувань, або 32% всіх препаратів представлених у Переліку пестицидів дозволених до використання в Україні на ріпаку (рис. 57).

Рис. 58 Пестициди на ріпаку за об'єктом застосування

Аналізуючи ринок інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-6 діючих речовин на основі яких заявляють всі препарати для боротьби зі шкідниками ріпаку: бета-цифлутрин (8 препаратів, або 3%), дельтаметрин (6 препаратів, або 2%), диметоат (23 препаратів, або

8%), імідаклоприд (98 препаратів, або 35%), лямбда-цигалотрин (34 препаратів, або 12%), тіаклоприд (7 препаратів, або 2%), тіаметоксам (23 препарата, або 8%), хлорпірифос (36 препаратів, або 13%), циперметрин (29 препаратів, або 10%). Інсекто-акарициди на основі інших діючих речовин займають 19 препарат, або 7 % (рис. 59).

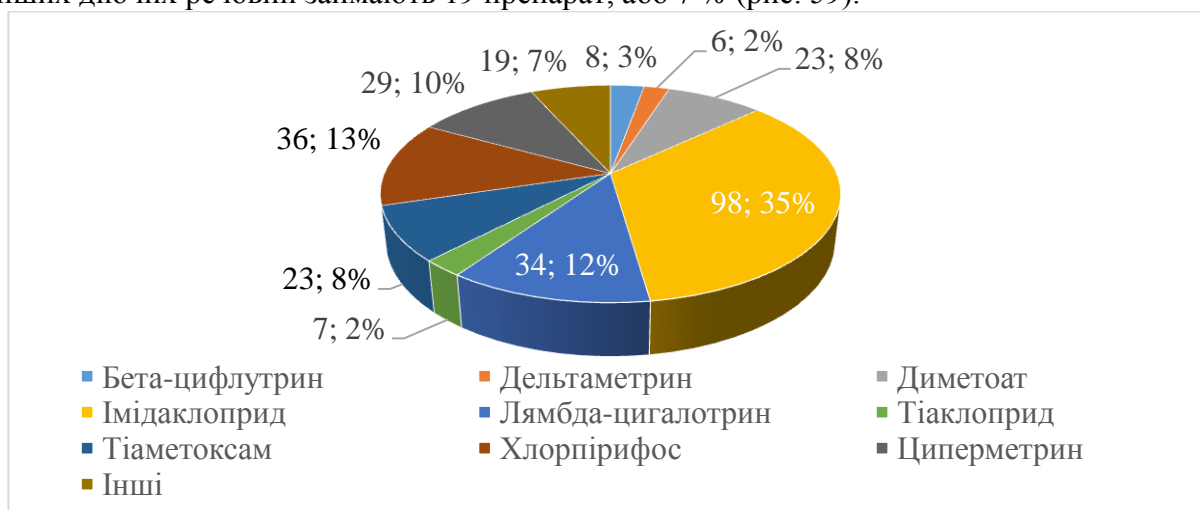

Рис. 59 Інсекто-акарициди на ріпаку за діючими речовинами

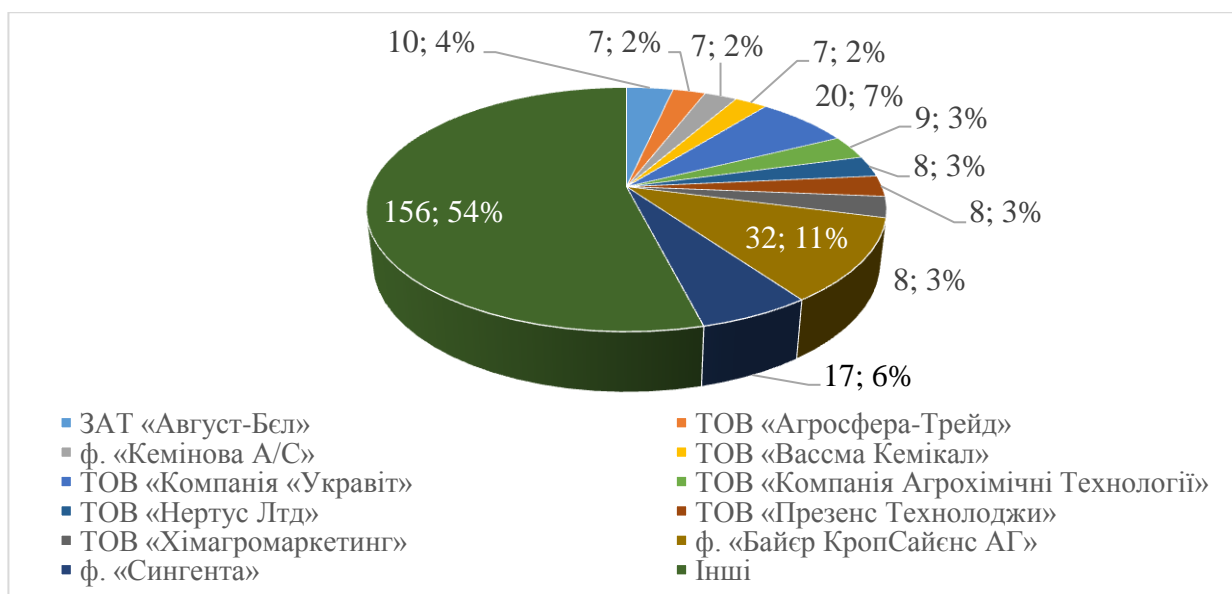

Рис. 60 Інсекто-акарициди на ріпаку за заявниками

Серед заявників інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-10 фірм які заявляють препарати для боротьби з шкідниками ріпака: ЗАТ «Август-Бел» (10 препаратів, або 4%), ТОВ «Агросфера-Трейд» (7 препаратів, або 2%), «Кемінова А/С» (7 препаратів, або 2%), ТОВ «Вассма Кемікал» (7 препаратів, або 2%), ТОВ «Компанія «Укравіт» (20 препаратів, або 7%), ТОВ «Компанія Агрохімічні Технології» (9 препаратів, або 3%), ТОВ «Нертус Лтд» (8 препаратів, або 3%), ТОВ «Презенс Технолоджи» (8 препаратів, або 3%), ТОВ «Хімагромаркетинг» (8 препаратів, або 3%), «Байер КропСайенс АГ» (32 препарата, або 11%), «Сингента» (17 препаратів, або 6%). Інші заявники заявляють 156 препаратів, або 54 % від усіх (рис. 60).

Серед препаративних форм інсекто-акарицидів можна виділити ТОП-5 у формі якого заявляють препарати для боротьби з шкідниками ріпаку: концентрат емульсії (110 препаратів, або 39%), концентрат суспензії (56 препаратів, або 20%), змочуваний порошок (10 препаратів, або 4%), водорозчинні гранули (24 препаратів, або 8%), розчинний концентрат (23 препарата, або 8%). Інші препаративні форми становлять 60 препаратів, або 21% від усіх (рис. 61).

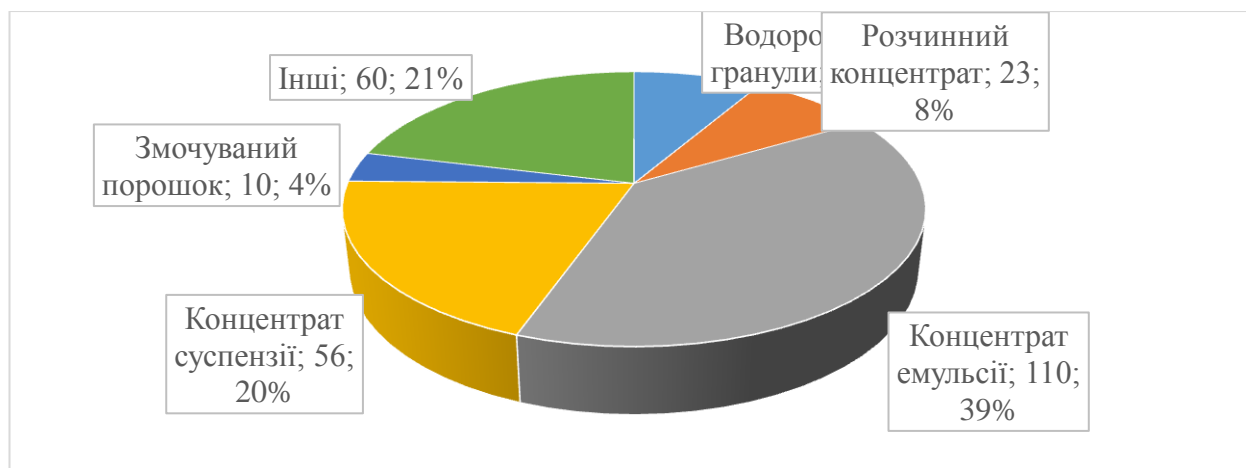

Рис. 61 Інсекто-акарициди ріпаку за препаративними формами

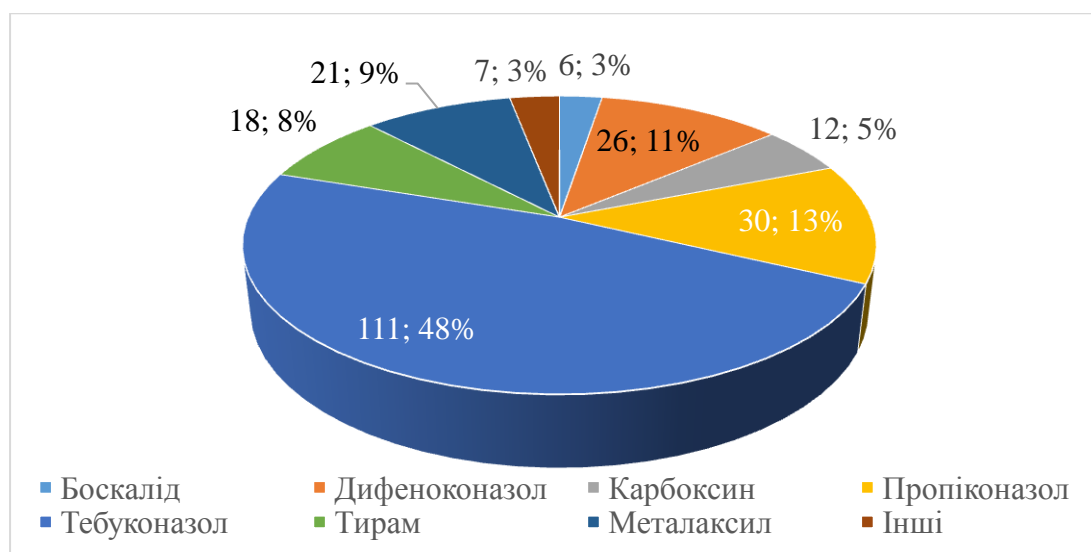

Рис. 62 Фунгіциди на ріпаку за діючими речовинами

Аналізуючи ринок фунгіцидів можна виділити ТОП-7 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб ріпаку: боскалід (6 препаратів, або 3%), дифеноконазол (26 препаратів, або 11%), карбоксин (12 препаратів, або 5%), пропіконазол (30 препаратів, або 13%), тебуконазол (111 препаратів, або 48%), тирам (18 препаратів, або 8%), металаксил (21 препарат, або 9%). Фунгіциди на основі інших діючих речовин займають 7 препаратів, або 3% (рис. 62).

Серед заявників фунгіцидів можна виділити ТОП-11 фірм які заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб ріпаку: ЗАТ «Август-Бел» (11 препаратів, або 5%), ТОВ «АДАМА Україна» (8 препаратів, або 3%), ТОВ «Агросфера-Трейд» (12 препаратів,

або 5%), ТОВ «Компанія "Укравіт"» (16 препаратів, або 7%), ТОВ «Нертус Лтд» (11 препаратів, або 5%), ТОВ «Хімагромаркетинг» (7 препаратів, або 3%), ТОВ «Ранголі» (7 препаратів, або 3%), «Байєр КропСаєнс АГ» (15 препаратів, або 6%), «Нуфарм ГмбХ енд Ко КГ» (6 препаратів, або 3%), «Сингента» (23 препаратів, або 10%), БАСФ (11 препаратів, або 5%). Інші заявники заявляють 104 препаратів, або 45% від усіх (рис. 63).

Серед препаративних форм фунгіцидів можна виділити ТОП-6 у формі яких заявляють препарати для боротьби зі збудниками хвороб ріпаку: концентрат емульсії (61 препарат, або 27%), концентрат суспензії (44 препарата, або 19%), текучий концентрат суспензії (10 препаратів, або 4%), водорозчинні гранули (14 препаратів, або 6%), текуча паста (46 препаратів, або 20%), змочуваний порошок (16 препаратів, або 7%). Інші препаративні форми становлять 40 препаратів, або 17% від усіх (рис. 64).

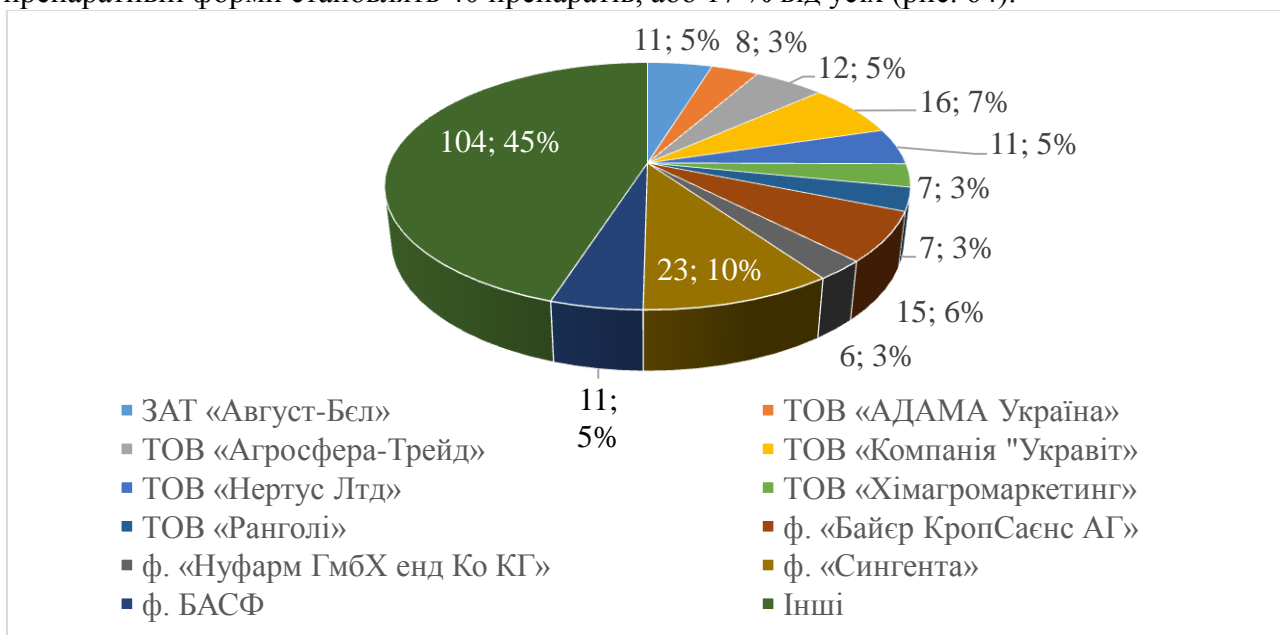

Рис. 63 Фунгіциди ріпаку за заявниками

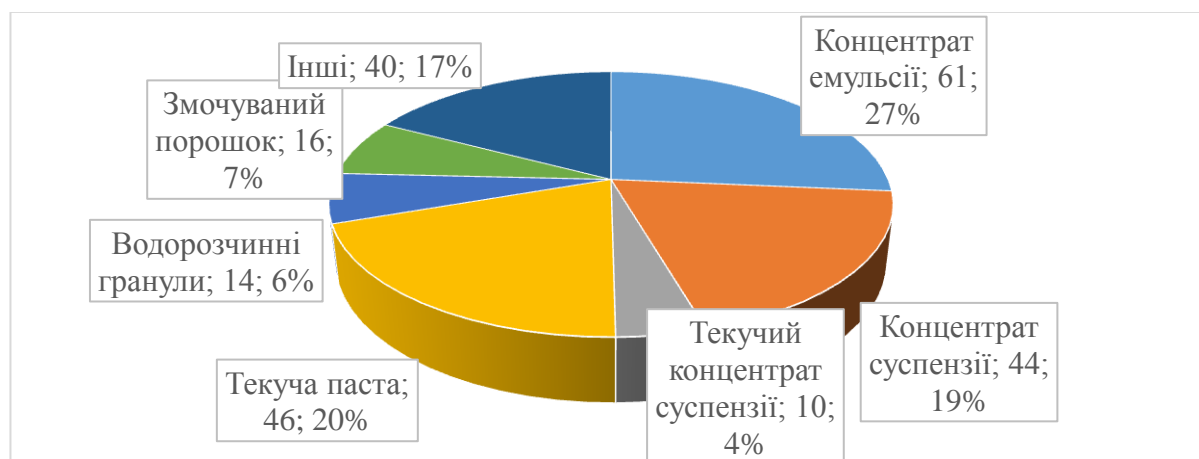
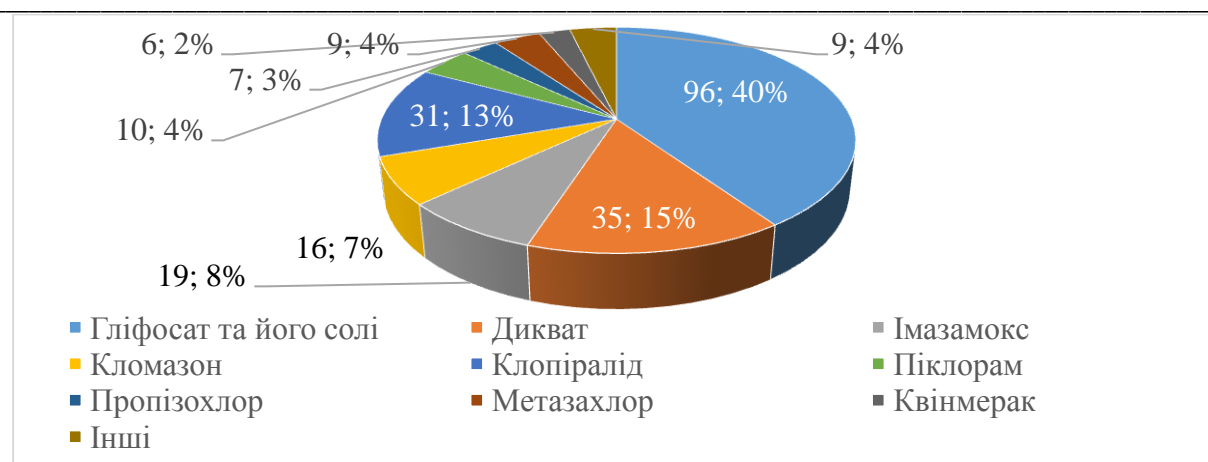
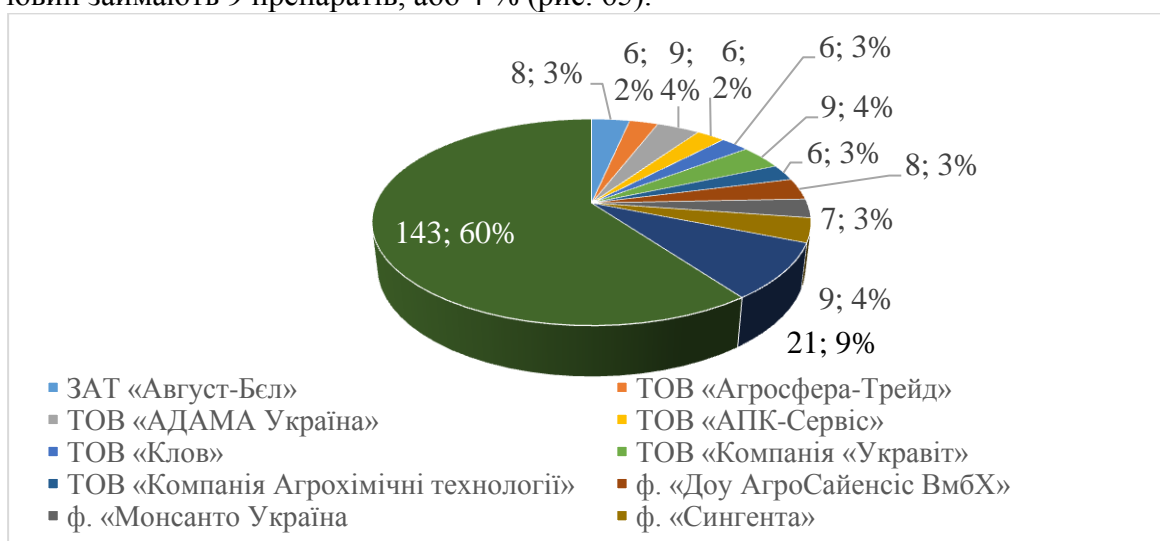

Рис. 64 Фунгіциди на ріпаку за препаративними формами

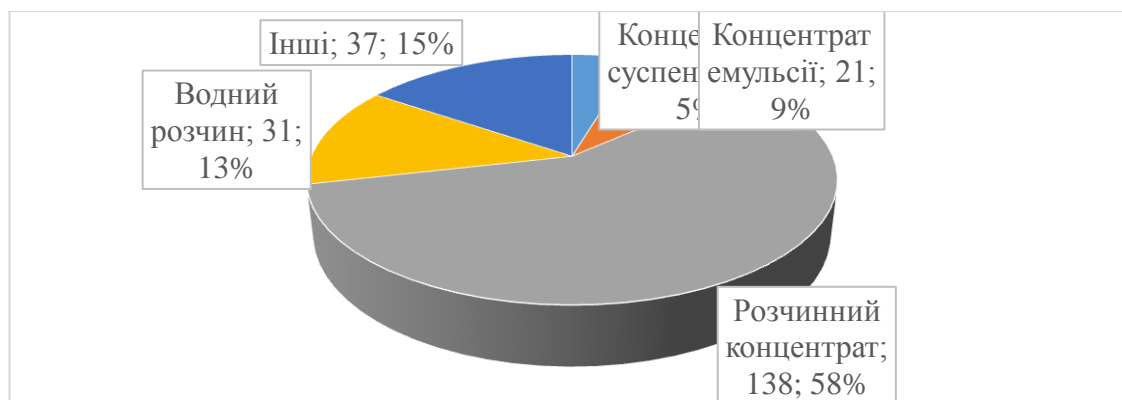
Рис. 65 Гербіциди на ріпаку за діючими речовинами

Аналізуючи ринок гербіцидів можна виділити ТОП-9 діючих речовин на основі яких заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: гліфосат та його солі (96 препаратів, або 40%), дикват (35 препаратів, або 13%), імазамокс (19 препаратів, або 8%), кломазон (16 препаратів, або 7%), клопіралід (31 препаратів, або 13%), піклорам (10 препаратів, або 4%), пропізохлор (7 препаратів, або 3%), метазахлор (9 препаратів, або 4%), квінмерак (6 препаратів, або 2%). Гербіциди на основі інших діючих речовин займають 9 препаратів, або 4% (рис. 65).

Рис. 66 Гербіциди ріпаку за заявниками

Серед заявників гербіцидів можна виділити ТОП-11 фірм які заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: ЗАТ «Август-Бел» (8 препаратів, або 3%), ТОВ «Агросфера-Трейд» (6 препаратів, або 2%), ТОВ «АДАМА Україна» (9 препаратів, або 3%), ТОВ «АПК-Сервіс» (6 препаратів, або 2%), ТОВ «Компанія «Укравіт» (9 препаратів, або 4%), ТОВ «Компанія Агрохімічні технології» (7 препаратів, або 3%), «Доу АгроСайенсіс ВмбХ» (8 препаратів, або 3%), «Монсанто Україна» (7 препаратів, або 3%), «Сингента» (9 препаратів, або 4%), БАСФ (21 препаратів, або 9%). Інші заявники заявляють 143 препаратів, або 60% від усіх (рис. 66).

Рис. 67 Гербіциди на ріпаку за препаративними формами

Серед препаративних форм гербіцидів можна виділити ТОП-4 у формі яких заявляють препарати для боротьби з небажаною трав'янистою рослинністю: розчинний концентрат (138 препаратів, або 58%), концентрат емульсії (21 препарат, або 9%), концентрат суспензії (11 препаратів, або 5%), водний розчин (31 препарат, або 13%). Інші препаративні форми становлять 37 препаратів, або 15% від усіх (рис. 3.5.10).

Висновки: 1. Аналізуючи імпорт засобів захисту рослин до України у натуральних показниках (тоннах) за період з листопада 2017 року по жовтень 2018 року встановлено, що загалом до України імпортовано 96 932,7 т пестицидів на суму 25 254,5 млн грн (біля 1 млрд доларів США).

2. Експорт засобів захисту рослин з України у натуральних показниках (тоннах) за період з листопада 2017 року по жовтень склав 1 042,3 т пестицидів на суму 530,4 млн грн (біля 20 млн доларів США. Тобто експорт пестицидів з України у грошовому вимірі менший за імпорт більш, ніж у 47 разів!

3. Всього на ринку пестицидів України представлено 2220 найменувань препаратів котрі відносяться до груп інсекто-акарицидів, фунгіцидів, гербіцидів і десикантів та групи родентицидів. Із них до інсекто-акарицидів належить — 413 найменувань препаратів, або 19% з усього асортименту на ринку України. До фунгіцидів відноситься 738 препаратів, або 33%. В той же час до гербіцидів належить 1060 найменувань, або 48% всіх препаратів представлених у Переліку пестицидів дозволених до використання в Україні. Із 1052 гербіцидів 35 є чистими десикантами. До родентицидів належить 11 препаратів, або 0,5%.

4. За препаративною формою на ринку пестицидів ТОП-7 представляють: концентрат емульсії — 529, концентрат суспензії — 411, розчинний концентрат — 260, водорозчинні гранули — 220, текуча паста — 149, змочуваний порошок — 117, олійна дисперсія — 41, текучий концентрат суспензії — 34 найменувань. Інші препаративні форми представляють 439 пестицидів.

5. Всього на ринку пестицидів України представлено 1309 найменувань препаратів дозволених до використання в Україні на кукурудзі, рівно 1000 найменувань пестицидів — на пшениці та інших зернових колосових культурах, 560 препаратів дозволено до використання на соняшнику, 760 — на сої та інших зернобобових культурах та 752 найменувань препаратів котрі відносяться до груп інсекто-акарицидів, фунгіцидів та гербіцидів і десикантів дозволених до використання в Україні на ріпаку.

Бібліографічний список: 1. Євтушенко М. Д., Марютін Ф.М., Жеребко В.М. Пестициди і технічні засоби їх застосування. Вид. 2-ге, перероб. і доп. Харків: Майдан, 2015. 480 с. 2. Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні. URL: <http://www.agroscience.com.ua/views/perelik-pest-2018>.